

וְלֹא־סִתְּאָבָא בֵּיתָהּ. אָבֵל בְּיִשְׂרָאֵל מֶה פְּתִיב, אַךְ טוֹב
 לְיִשְׂרָאֵל (פתיב).

וְאִי תִימָא לְכֻלְהוּ, לָאוּ. אֵלָא לְאִינוּן דְּלֹא אִסְתְּאֲבִי
 בְּהַדִּי הַהוּא רַע. דְּכִתִּיב, לְבָרִי לִבְב. בְּגִין דְּדָא טוֹב
 וְדָא רַע. טוֹב לְיִשְׂרָאֵל בְּלַחֲוֹדֵיהוּ, וְרַע לְעַמִּין עוֹבְדֵי
 עֲבוֹדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת. אַךְ טוֹב לְיִשְׂרָאֵל, בְּגִין
 לְאִדְבָקָא בֵּיתָהּ. וּבַהֲאִי אֲתִדְבָקוּ יִשְׂרָאֵל, בְּרִזָּא עֲלָאָה,
 בְּרִזָּא דְמַהֲיִמְנוּתָא, לְמַהֲוִי כִּלָּא חַד.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, זַכָּאִין אָנּוּן, דְּלֹא שִׁבְשֻׁנָּא בְּךָ. וְהָא
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂדֵרְךָ לְגַבְנָן. אָמַר רַבִּי יוֹסִי,
 בְּגִין דְּטוֹב הוּא לְיִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל אֵית לוֹן חוֹלְקָא
 בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי. לְמַחְמִי עֵינָא בְּעֵינָא חִיזוּ
 יְקָרָא. כְּמָה דְכִתִּיב, (ישעיה נב) כִּי עֵין בְּעֵין יִרְאוּ בְּשׁוֹב יִי
 צִיּוֹן. בְּרוּךְ יִי לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: (ע"כ פרשת מקץ)

פרשת ויגש אליו

וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וְגו', רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח, (ישעיה סג) כִּי
 אֲתָה אָבִינוּ כִּי אֲבָרְהֵם לֹא יִדְעֵנוּ וַיִּשְׂרָאֵל לֹא
 יִפְרְנוּ אֲתָה ה' אָבִינוּ גּוֹאֲלֵנוּ מֵעוֹלָם שְׁמֶךָ. הָאִי קָרָא
 אוֹקְמוּהָ, אָבֵל תָּא חֲזִי, כַּד בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 עֲלְמָא, כֹּל יוֹמָא וַיּוֹמָא, עָבִיד עֲבִידְתָּא כְּדָקָא חֲזִי. בְּכֹל
 יוֹמָא וַיּוֹמָא כְּמָה דְאַצְטְרִיךְ. כִּיּוֹן דְאַתָּא יוֹמָא שְׁתִּיתָאָה

וְאַצְטְרִיף לְמַבְרֵי אָדָם, אֶתְתּ אֹרִייתָא קַמִּיהּ. אָמְרָה (קַמִּי קוּדְשָׁא בְרִיף הוּא). הֵאֵי אָדָם דֵּאֵת (דף רה ע"ב) בְּעֵי לְמַבְרֵי, זַמִּין הוּא לְאַרְגָּזָא קַמָּךְ. אֲלִמְלָא לָא תֵאָרִיף רוּגְזָא, טַב לִיה דִּלָּא יִתְבְּרִי. אָמַר לָהּ קוּדְשָׁא בְרִיף הוּא, וְכִי לְמַגְנָא אֶתְקַרִּינָא אַרְף אַפִּים.

אָלָא, כִּלָּא בְּאֹרִייתָא אֶתְבְּרִי, וְכִלָּא בְּאֹרִייתָא אֶשְׁתְּכַלֵּל. בְּגִין דְּעַד לָא בְּרָא קוּדְשָׁא בְרִיף הוּא עַלְמָא, אֶתִּיין כֹּל אֶתְוּון קַמִּיהּ, וְעָאלוּ כֹּל חַד וְחַד לְמַפְרַע.

עָאֵלַת תִּי"ו. אָמְרָה קַמִּיהּ, רַעוּתְךָ לְמַבְרֵי בִי עַלְמָא, אָמַר לָהּ לָאו, דְּבַךְ זַמִּינִין כַּמָּה צְדִיקָא לְמִימַת, דְּכַתִּיב, (יחזקאל ט) וְהַתִּוִּיתָ תִּיו עַל מִצְחֹת הָאֲנָשִׁים וְגו'. וְתַנִּינִן, דְּכַתִּיב וּמִמְקַדְשֵׁי תַחֲלוּ. אֵל תִּקְרִי מִמְקַדְשֵׁי, אָלָא מִמְקוּדְשֵׁי. וּבְגִין כֶּךָ עַלְמָא לָא יִתְבְּרִי בְּךָ.

עָאלוּ תֵלַת אֶתְוּון, שִׁי"ן, קו"ף, רִי"ש, כֹּל חַד וְחַד בְּלַחֲדוּי. אָמַר לָהּ קוּדְשָׁא בְרִיף הוּא, לָאו אֶתְוּון כְּדָאי לְמַבְרֵי בְּכוּ עַלְמָא, דִּהָא אֶתְוּון אֶתְוּון דֵּאֶתְקַרִּי בְּכוּ שְׁקַר, וְשְׁקַר לָאו אִיהוּ כְּדָאי לְמִיקָם קַמָּאי, וְהָא אוּקְמוּהָ.

וְעָלוּ פ"א צד"י, וְכֵן כְּלָהוּ, עַד דְּמָטוּ אֶתְוּון לָאֵת כ"ף. כִּיּוֹן דְּנַחַת כ"ף מַעַל כְּתָרָא, אֹדְעִזְעוּ עַלְאֵי

וּתְתַאֲי כּוּ, עַד דְּאֶתְקַיִים פְּלֵא בְּאֵת בֵּי"ת, דְּאִיהוּ סִימָן
בְּרָכָה, וּבִיה אֲשֶׁתְּכֻלֵּל עַלְמָא וְאַתְבְּרִי.

וְאִי תִימָא, דְּאֵל"ף אִיהוּ רִישָׁא דְּכָל (אֵינֹן) אֲתוּוֹן, (לֵאמֹר)
יְאוּת אִיהוּ. אֶלָּא בְּגִין דְּאֶתְקַרִי בִּיה אַרְוֹר (וּבְגִין דְּאֶתְקַרִי
בִּיה אַרְוֹר). וּבְגִין דָּא לֹא אֲתְבְּרִי בִּיה עַלְמָא, אֶף עַל גַּב
דְּאֵל"ף אִיהוּ אֵת דְּרִזָּא עֲלָאָה. בְּגִין דְּלֵא לְמִיָּהֵב דְּיוֹכְתָא
לְסִטְרָא אַחְרָא דְּאֶקְרִי אַרְוֹר, לֹא אֲתְבְּרִי בִּיה עַלְמָא.
וְאֲשֶׁתְּכֻלֵּל בְּבִי"ת עַלְמָא, וּבִיה אֲתְבְּרִי.

תָּא חֲזִי, כִּי אַתָּה אֲבִינוּ, בְּגִין דְּהֵאֵי עַלְמָא, בְּהֵאֵי דְּרָגָא
אֲשֶׁתְּכֻלֵּל וְאַתְבְּרִי. וּבַר נִשׁ בִּיה אֲתְבְּרִי, וְנִפְק
לְעַלְמָא. כִּי אֲבִרְהֵם לֹא יִדְעֵנוּ, דְּהֵא אֶף עַל גַּב דְּבִיה
קִיּוּמָא דְּעַלְמָא. לֹא אֲשֶׁתְּדֵל עֲלֹן, כְּמָה דְּאֲשֶׁתְּדֵל עַל
יִשְׁמַעְעָל. דְּאֶמַר, (בְּרֵאשִׁית יז) לוֹ יִשְׁמַעְעָל יַחֲיָה לְפָנֶיךָ.
וְיִשְׂרָאֵל לֹא יִפְרִינֵנוּ, בְּגִין דְּכָל בְּרָכָאן דְּאֶצְטְרִיךְ לְבְּרָכָא
לְבָנוּי, שְׂבַק לְהֵאֵי דְּרָגָא לְבְּרָכָא כְּלָהוּ.

אַתָּה ה' אֲבִינוּ, דְּהֵא אַנְתָּ קִיִּימַת עֲלֹן תְּדִיר לְבְּרָכָא,
וְלֹא שְׂגָחָא עֲלֹן, כְּאֶבָּא דְּאֲשְׂגַח עַל בְּנִין בְּכָל מַה
דְּאֶצְטְרִיךְ לוֹן. גּוֹאֲלָנוּ מֵעוֹלָם שְׂמַךְ, דְּהֵא אַנְתָּ הוּא
גּוֹאֲלֵ, דְּהֵכִי אֶתְקַרִי הַמְּלֶאךָ הַגּוֹאֲלֵ. וְדָא גּוֹאֲלָנוּ מֵעוֹלָם
שְׂמַךְ, שְׂמַךְ וְדָאֵי. תְּנִינָן, אִין מִפְּסִיקִין בֵּין גְּאוּלָּה
לְתַפְּלָה, כְּמָה דְּלֵא מִפְּסִיקִין בֵּין תַּפְּלָה שֶׁל יַד לְתַפְּלָה
שֶׁל רֵאשׁ. דְּבַעֵי לְמַחֲזִי דְּכֻלָּא חַד, וְהֵא אוּקְמוּהָ.

רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יְהוּדָה הוּוּ יִתְבִּי לִילִיָּא חַד וְלִעָאן
 בְּאוּרֵייתָא. אָמַר רַבִּי יִצְחָק לְרַבִּי יְהוּדָה, הָא תְּנִינָן
 דְּכַד בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא, עֲבַד עֲלֵמָא תַּתְּאָה
 כְּגוּוּנָא דְעֲלֵמָא עֲלֵאָה. וְכֹלָא דָּא לְקַבֵּל דָּא. (ד"א ציין זזה לְמַדְרֵי
 דָּא לְקַבֵּל דָּא) וְאִיהוּ יְקָרִיָּה לְעִילָא וְתַתָּא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הֵכִי הוּא וְדָאֵי. וּבְרָא אָדָם עַל כֹּלָא,
 הֵדָא הוּא דְכַתִּיב, (ישעיה מ) אֲנֹכִי עָשִׂיתִי אֶרֶץ וְאָדָם
 עָלֶיהָ בְּרֵאתִי. אֲנֹכִי עָשִׂיתִי אֶרֶץ וְדָאֵי. מַאי טַעְמָא
 עָשִׂיתִי אֶרֶץ, בְּגִין דְּאָדָם עָלֶיהָ בְּרֵאתִי, דְּאִיהוּ קִיּוּמָא
 דְעֲלֵמָא, לְמַהוּי כֹּלָא בְּשִׁלְמוֹ חַד.

פְּתַח וְאָמַר, (ישעיה מב) כֹּה אָמַר הָאֵל ה' בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם
 וְנוֹטִיָּהֶם רוֹקַע הָאָרֶץ וְצֹאֲצְאֵיהָ נוֹתֵן נִשְׁמָה לָעָם
 עָלֶיהָ וְרוּחַ לְהוֹלִכִים בָּהּ. הֵאֵי קָרָא אוּקְמוּיָהּ, אֲבָל, כֹּה
 אָמַר הָאֵל ה' בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְנוֹטִיָּהֶם, דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא לְעִילָא לְעִילָא. דְּאִיהוּ בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם, וְאַתְקִין לֵיהּ
 תְּדִיר בְּכֹל זְמָנָא. רוֹקַע הָאָרֶץ וְצֹאֲצְאֵיהָ, דָּא אֲרַעָא
 קַדִּישָׁא, צְרוּרָא דְחַיִּי. נוֹתֵן נִשְׁמָה לָעָם עָלֶיהָ. (הָאָרֶץ) דָּא
 הִיא דִּיהֶבָה נִשְׁמָה וְגו'.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כֹּלָא אִיהוּ לְעִילָא, דִּהָא מִתְמָן נִפְקָא
 נִשְׁמָתָא דְחַיִּי, לְהָאֵי אֶרֶץ. וְהָאֵי אֶרֶץ, נִקְטָא
 נִשְׁמָתָא לְמִיָּהב לְכֹלָא. בְּגִין דִּהָהוּא נִהַר דְּנִגִּיד וְנִפְיָק,

אִיהוּ יְהִיב וְעֵייל נְשַׁמְתִּין לְהַאי אַרְצֵי, וְאִיהוּ נִקְטָא לִוְן
וְיִהְיֶה לְכֻלָּא.

תָּא חֲזִי, כַּד בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֵיה לְאָדָם, אֲכַנְיֵשׁ
עֶפְרִיָה מֵאַרְבַּע סְטָרִין דְּעֵלְמָא. וְעַבְד גְּרַמְיָה בְּאַתְר
דְּמִקְדְּשָׁא לְתַתָּא, וְאַמְשִׁיף עֲלֵיה נְשַׁמְתָּא דְּחֵי מִבֵּי
מִקְדְּשָׁא לְעֵילָא.

וְנְשַׁמְתָּא אִיהִי כְּלִילָא בְּתַלְת דְּרָגִין, וְעַל דָּא (דף 17 ע"א)
תַּלְת שְׁמֵהֶן אֵינֻן לְנְשַׁמְתָּא, כְּגֻוּנָא דְּרֻזָּא
עֲלָאָה. נְפִ"שׁ, רוּחַ, נְשַׁמָּ"ה. נֶפֶשׁ, הָא אוּקְמוּהָ דְּאִיהִי
תַּתָּאָה מְכֻלָּא. רוּחַ, אִיהוּ קִיּוּמָא דְּשִׁלְטָא עַל נֶפֶשׁ, וְאִיהוּ
דְּרָגָא עֲלָאָה עֲלֵהּ, לְקִיּוּמָא עֲלֵהּ בְּכֻלָּא כְּדָקָא חֲזִי.
נְשַׁמָּה, אִיהִי קִיּוּמָא עֲלָאָה עַל כֻּלָּא, וְשִׁלְטָא עַל כֻּלָּא,
דְּרָגָא קְדִישָׁא עֲלָאָה עַל כֻּלְהוּ.

וְאֵלִין תַּלְת דְּרָגִין, כְּלִילֵן בְּהוּ בְּבִנֵי נְשָׂא, לְאֵינֻן
דְּזֻכָּאן לְפּוּלְחָנָא דְּמֵאַרְיָהוּן. דְּהָא בְּקִדְמִיתָא אִית
בֵּיה נֶפֶשׁ, וְאִיהוּ תְּקוּנָא קְדִישָׁא לְאַתְתְּקָנָא בְּהַ בְּר נֶשׁ.
כִּיּוֹן דְּאִתִּי בְּר נֶשׁ לְאַתְדַּפְּאָה בְּהַאי דְּרָגָא, אֲתַתְּקוּן
לְאַתְעֻטְרָא בְּרוּחַ. דְּאִיהוּ דְּרָגָא קְדִישָׁא דְּשִׁרְיָא עַל נֶפֶשׁ
לְאַתְעֻטְרָא בֵּיה בְּר נֶשׁ, הֵהוּא דְּזֻכִּי.

כִּיּוֹן דְּאֲסַתְּלֵק בְּהוּ, בְּנֶפֶשׁ וְרוּחַ, וְעַל וְאַתְתְּקוּן
בְּפּוּלְחָנָא דְּמֵאַרְיָה כְּדָקָא יָאוּת. כְּדִין שִׁרְיָא עֲלֵיה

נְשַׁמָּה. דְּרָגָא עֲלָאָה קַדִּישָׁא, דְּשִׁלְטָא עַל כָּלָא. בְּגִין
 לְאַתְעֵטְרָא בְּדִרְגָא עֲלָאָה קַדִּישָׁא. וּכְדִין אִיהוּ שְׁלִימָא
 דְּכָלָא, שְׁלִים בְּכָל סְטְרִין, לְמִזְכֵּי בְּעֵלְמָא דְאַתִּי. וְאִיהוּ
 רְחִימָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָא דְאַתְ אָמַר, (מְשֻׁלִּי ח)
 לְהִנְחִיל אוֹהֲבֵי יֵשׁ. מֵאֵן אֵינּוֹן אוֹהֲבֵי, אֱלִין אֵינּוֹן
 דְּנִשְׁמַתָּא קַדִּישָׁא בְּהוּ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִי הָכִי הָא פְּתִיב, (בְּרַאשִׁית ז) כָּל אֲשֶׁר
 נִשְׁמַת רוּחַ חַיִּים בְּאַפִּיו וְגו'. אָמַר לִיה, הָכִי הוּא
 וְדַאי. דְּהָא לָא אֲשַׁתָּאֵר בְּהוּ.

השלמה מזהה שמטות (סימן ב)

כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת רוּחַ חַיִּים בְּאַפִּיו מִכָּל אֲשֶׁר בְּחִרְבָּה
 מִתּוּ. שְׁאֵל רַבִּי חֵיִיא לְר' אַבָּא אֲמַרְתּוֹן דְּנִשְׁמַתָּא
 לָא עֵיילָא בְּבַר נֶשׁ עַד דְּאַסְתַּכְּלַת בְּפוּלְחָנָא דְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא וּכְדִין לִיְהוּי לִיה תְּהִיא נִשְׁמַתָּא. וְאֲמַרִּיתּוֹן
 דְּנִשְׁמַתָּא הִיא קַדִּישָׁא מְעֵלְיָא עַל כָּלָא אִם פִּן מֵאִי הוּא
 דְּאָמַר קָרָא כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת רוּחַ חַיִּים וְגו', הוּאִיל וְהוּה
 לְהוּ נִשְׁמַתָּא, הָוָה לְהוּ לְאַשְׁתַּזְבָּא. לָא הָוָה בִּידִיה.

אַתּוּ שְׁיִילוּהָ לְר' אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר לְהוּ כִּפְּ
 הוּא, וְהָא קָרָא מְסִייעַ לִיה דְּהָכִי אָמַר אַבּוּי (אַבָּא),
 דְּכִי אַתָּא טוֹפְנָא לָא חֲזָא (חֲזָא) בְּר נֶשׁ דִּיעֵבִיד קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא בְּגִינִיה, אֶלָּא נַח. וּזְכוּתִיה לָא הָוָה אֶלָּא

לֶאֱגָנָא עֲלִיהוֹן וְעַל בְּתִיהוֹן דְּלֹא הוּוּה זְכוּתִיהָ כָּל כַּף
 לֶאֱגָנָא עַל כָּל דְּרָא וְאִינוֹן דִּהוּו זַכָּאִין בְּקַדְמִיתָא כְּגוֹן
 חֲנוּךְ יָרֵד דִּהוּו לְהוּ נִשְׁמַתָּא קַדִּישָׁא, וְחֲזִיִּיאַן לְמַעְבַּד
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִינִיהוֹן בְּחֶרְבָּא מִתּוּ. וְהֵיִינוּ דְאָמַר
 כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת רוּחַ חַיִּים בְּאִפּוֹ אִינוֹן דְּנִשְׁמַתָּא קַדִּישָׁא
 הוּוה בְּהוֹן וְלֹא תִימָא דְעַל אִינוֹן דִּהוּו בְּטוֹפְנָא אָמַר, אֶלֹא
 אֲתָא קְרָא וְאָמַר מְכַל אֲשֶׁר בְּחֶרְבָּה מִתּוּ: (עד כאן מההשמטות)

מְכַל אִינוֹן דִּהוּו בְּהוּ נִשְׁמַתָּא קַדִּישָׁא. כְּגוֹן חֲנוּךְ, יָרֵד
 וְכִלְהוּ צְדִיקֵיָא, בְּגִין לֶאֱגָנָא עַל אֶרְעָא, דְּלֹא
 יִשְׁתַּצִּי בְּגִינֵיהוּ. הֲדָא הוּא דְכֶתִיב, כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת רוּחַ
 חַיִּים בְּאִפּוֹ מְכַל אֲשֶׁר בְּחֶרְבָּה מִתּוּ. כְּבַר מִתּוּ וְאִסְתַּלְקוּ
 מֵעֲלָמָא, וְלֹא אֲשַׁתָּאֵר מִנְהוֹן מֵאֵן דִּיגִין עַל עֲלָמָא
 בְּהֵוּא זְמָנָא.

תָּא חֲזִי, כָּלֹא אִינוֹן דְּרַגִּין, אֵלִין עַל אֵלִין. נְפִ"שׁ,
 רו"ח, נְשָׁמָ"ה. דְּרַגָּא עַל דְּרַגָּא. נְפִשׁ בְּקַדְמִיתָא,
 וְאִיהִי דְּרַגָּא תַתָּאָה כְּדַקְאֲמָרֵן. רוּחַ לְבַתָּר, דִּשְׂרִיא עַל
 נְפִשׁ וְקִיִּמָּא עֲלָה. נְשָׁמָה, דְּרַגָּא דְּסַלְקָא עַל כָּלֹא,
 וְאִיִּקְמוּתָּ.

נְפִשׁ, דָּא נְפִשׁ דְּוֹד, וְאִיהִי דְּקִיִּמָּא לְקַבְּלָא נְפִשׁ
 מִהֵוּא נְהַר דְּנִגִיד וְנְפִיק. רוּחַ, דָּא רוּחַ דְּקִיִּמָּא
 עֲלֵיהִי דְּנִפְשָׁא, וְלִית קִיּוּמָא לְנְפִשׁ אֶלֹא בְּרוּחַ. וְדָא אִיהוּ

רוּחַ דְּשָׂרְיָא בֵּין אִשָּׁא וּמִיָּא, וּמִהֲכָא אַתְּזֵן הָאִי נַפְשָׁא.
 רוּחַ, קִיִּימָא בְּקִיּוּמָא דְדִרְגָא אוּחְרָא עֲלָאָה דְאִקְרִי
 נְשָׁמָה, דִּהָא מִתְמָן נַפְקִי נַפְשֵׁי וְרוּחַ. מִתְמָן אַתְּזֵן
 רוּחַ. וְכַד נָטִיל רוּחַ, כְּדִין נָטְלָא נַפְשָׁא, וְכֹלָא חַד.
 וְאַתְקִרִיבוּ דָא בְּדָא. נַפְשָׁא אַתְקִרִיב בְּרוּחַ, וְרוּחַ אַתְקִרִיב
 בְּנְשָׁמָה, וְכֹלָא חַד.

תָּא חֲזִי, וַיְגִשׁ אֵלָיו, תְּקִרְוּבְתָא דְעֵלְמָא בְּעֵלְמָא,
 לְאַתְאַחְדָּא דָא בְּדָא לְמַהוּי כֹּלָא חַד. בְּגִין דִּיהוּדָה
 אִיהוּ מְלָךְ וַיּוֹסֶף מְלָךְ. אַתְקִרִיבוּ דָא בְּדָא, וְאַתְאַחֲדִדּוּ דָא
 בְּדָא.

רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר, (תהלים מזח) כִּי הִנֵּה הַמְּלָכִים נּוֹעְדוּ,
 דָּא יְהוּדָה וַיּוֹסֶף. בְּגִין דִּתְרוּוּיֵיהּ מְלָכִים,
 וְאַתְקִרִיבוּ דָא בְּדָא לְאַתּוּכְחָא תְרוּוּיֵיהּ כְּחַדָּא. בְּגִין
 דִּיהוּדָה אַתְעָרַב בֵּיהּ בְּבִנְיָמִן, וְהוּוּ עָרַב לְגַבִּיָּה דְאָבוּי
 בֵּיהּ, בְּהָאִי עֵלְמָא וּבְעֵלְמָא דָּאֲתִי. וְעַל דָּא אַתְקִרִיב
 קַמִּיָּה דִּיּוֹסֶף, לְאַתּוּכְחָא עַמִּיָּה עַל עֶסְקָא דְבִנְיָמִן, דְּלָא
 לְמַהוּי בְּנִדּוּי. בְּהָאִי עֵלְמָא וּבְעֵלְמָא דָּאֲתִי. כְּמָא דָּאֲתִי
 אָמַר, (בראשית מג) אָנֹכִי אֶעְרַבְנּוּ מִיַּדִּי תִּבְקָשׁנוּ אִם לָא
 הִבִּיאֹתִיו אֵלָיִךְ וְהִצַּגְתִּיו לְפָנֶיךָ וְחָטְאתִי לְאָבִי כֹל
 הַיָּמִים. בְּהָאִי עֵלְמָא וּבְעֵלְמָא דָּאֲתִי.

וְעַל דָּא, כִּי הִנֵּה הַמְּלָכִים נּוֹעְדוּ עָבְרוּ יַחְדָּיו, אַתְרַגְּזוּ

כְּחֵדָא, וְאַתְרַגְּזוּ דָּא בְּדָא בְּגִינִיה דְּבִנְיָמָן. מַה פְּתִיב,
הֵמָּה רָאוּ כֵּן תְּמָהוּ נִבְהָלוּ נִחְפְּזוּ רַעְדָּה אַחֲזָתָם שָׁם, לְכָל

אֵינּוֹן דִּהוּוּ תַמְנָן. (לְכַלְהוּ שְׂאָר שְׁבִטֵין דִּהוּוּ תַמְנָן) •

חֵיל פִּיּוּלְדָהּ, בְּגִין דִּהוּוּ דִּחְלִין, לְקַטְלָא וּלְאַתְקַטְלָא,

וּכְלָא בְּגִינִיה דְּבִנְיָמָן. (ד"א צִיין זֶה מַה פְּתִיב כֵּן תְּמָהוּ נִבְהָלוּ נִחְפְּזוּ

וּכְלָא בְּגִינִיה) דִּהָא יוֹסֵף אֶזְדַּבֵּן בְּגִינִיה דִּיהוּדָה, וְאַתְאֲבִיד

מֵאֲבוּי. וְהִשְׁתָּא אַתְעָרַב בֵּיה בְּבִנְיָמִין, וּדְחִיל דְּלָא

יִתְאֲבִיד. וּבְגִין כֶּךָ וַיִּגַּשׁ אֱלֹהֵינוּ יְהוּדָה.

דְּבַר אַחַר, כִּי הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעְדוּ, דָּא יְהוּדָה וַיֹּסֵף, (דף

רז ע"ב) דְּאֶזְדַּמְנוּ לְאַתּוּכְחָא דָּא עִם דָּא, לְאַתּוּכְחָא

תְּרוּוִייהוּ כְּחֵדָא. בְּגִין דִּיהוּדָה הוּוּ מְלֶךְ, וַיֹּסֵף הוּוּ מְלֶךְ,

וְתְרוּוִייהוּ אָתוּ כְּחֵדָא לְאַתּוּכְחָא דָּא עִם דָּא. דָּא עַל

בְּנִימָן, וְדָא עַל בְּנִימָן.

כִּי הִנֵּה הַמְּלָכִים, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, רָזָא דְמַהִימְנוּתָא

הַכָּא, דִּהָא כֵּד רַעוּתָא אֲשַׁתְּכַח, וְקִשּׁוּרָא אַתְעַטֵּר

כְּחֵדָא, כְּדִין תְּרִין עֲלָמִין מִתְקַשְּׁרִין כְּחֵדָא וְאֶזְדַּמְנָן כְּחֵדָא.

דָּא לְאַפְתָּחָא אוּצְרָא, וְדָא לְלִקְטָא וּלְמַכְנַשׁ בְּגִוּיָה. וְכְדִין

כִּי הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעְדוּ, תְּרִין עֲלָמִין קִדִּישִׁין, עֲלָמָא

עֲלָאָה וְעֲלָמָא תַתָּאָה.

עֲבְרוּ יַחְדָּיו, רָזָא דְמִלָּה, דִּכְד מִתְחַבְּרִין כְּחֵדָא, כְּדִין

עֲבְרוּ יַחְדָּיו. בְּגִין דְּכָל חַיּוּבִין דְּעֲלָמָא לָא

אֲתַעְבְּרִן לְאֲתַכְפִּיּא, עַד דְּמִתְחַבְּרִין כְּחֻדָּא. כְּדַכְתִּיב, (מיכה
 ז) וְעוֹבֵר עַל פֶּשַׁע. וְעַל דָּא עֲבְרוּ יַחְדָּיו. עֲבְרוּ, אֵינֻן
 חוֹבִין אֲתַכְפְּרוּ. בְּגִין דְּהָא כְּדִין כָּל אַנְפִּין נְהִירִין, וְכָל
 חוֹבִין אֲתַעְבְּרוּ.

רַבִּי חֲזִיא אָמַר, רָזָא דָּא בְּתַקוּנָא דְקַרְבָּנָא אִיהוּ. דְּהָא
 כִּד קַרְבָּנָא אֲתַקְרִיב וְכָלָא מִסְתַּפְּקִין, וְכָל חַד וְחַד
 כְּדַקָּא חֲזִי לִיה, כְּדִין אֲתַקְשֵׁר כָּלָא כְּחֻדָּא. וְכָל אַנְפִּין
 נְהִירִין, וְקַשׁוּרָא חַד אֲשַׁתְּפַח. וְכְדִין הַמְּלָכִים נוֹעְדוּ
 וְאִזְדַּמְנוּ כְּחֻדָּא, לְכַפָּרָא עַל חוֹבִין, לְאֲעַבְרָא עַלֵּיהוּ.
 וְכְדִין הַמְּלָכִים נוֹעְדוּ, וְאֲתַקְשְׁרִין כְּחֻדָּא. עֲבְרוּ יַחְדָּיו,
 לְאַנְהָרָא כָּל אַנְפִּין, וְלִמְהוּי כָּלָא רַעוּתָא חֻדָּא.

הַמָּה רָאוּ כִּן תְּמָהוּ, סִלְקָא דַּעְתָּךְ דְּאֵינֻן מְלָכִים. אָלָא
 אֵלִין מְאָרִיָּהוּן דְּדִינִין, דְּחֻדְוָה דְּלָהוּן לְמַעַבְדַּהּ הַהוּא
 דִּינָא דְּאֲתַפְקְדוּ עַלֵּיהּ. וְכְדִין, כִּד מְלָכִים אִזְדַּמְנוּ
 תְּרוּוּיָּהוּ בְּרַעוּתָא חֻדָּא, כְּדִין הַמָּה רָאוּ הַהוּא רַעוּתָא
 דְּתִרִין עַלְמִין. כִּן תְּמָהוּ נְבַהְלוּ נְחַפְזוּ, בְּגִין דְּכָלְהוּ מְאָרִי
 דְּדִינָא אֲתַכְפִּיּין וּמִתְעַבְּרִין מֵעֲלָמָא, וְלֹא יְכִלִּי לְשִׁלְטָאָה.
 וְכְדִין מִתְעַבְּרִין קִיּוּמִיָּהוּן, מְעַבְּרִין שְׁלִטְנָהוּן.

רַבִּי אֲלַעְזָר אָמַר, וַיְנַשׂ אֱלֹהֵינוּ יְהוּדָה. מֵאֵי טַעְמָא יְהוּדָה,
 בְּגִין דְּהָכִי אֲצַטְרִיךְ, דְּאִיהוּ עָרְב. כְּמָא דָּאֲתָּ אָמַר,
 כִּי עַבְדְּךָ עָרַב אֶת הַנֶּעֱר. וְרָזָא דְּמִלָּה, יְהוּדָה וַיּוֹסֶף הָכִי

אֲצַטְרִיכוּ לְאַתְקַרְבָּא כְּחֵדָא. בְּגִין דְּיוֹסֵף אִיהוּ צַדִּיק,
 יְהוּדָה אִיהוּ מֶלֶךְ. וְעַל דָּא וַיִּגֶשׁ אֵלָיו יְהוּדָה. בְּגִין
 דְּקוֹרְבָא דְלַהוֹן דְּאַתְקַרְיָבוּ כְּחֵדָא, גָּרַם פִּמְה טָבִין
 לְעֵלְמָא. גָּרַם שְׁלָמָא לְכֻלְהוֹן שְׁבַטִין. גָּרַם שְׁלָמָא בִּינַיִיהוּ.
 גָּרַם לְיַעֲקֹב דְּאַתְקַיִים רוּחָא דִּילֵיהּ. כְּמָא דְאַתְ אָמַר,
 (בראשית מ"ד) וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב אַבְיָהֶם. וְעַל דָּא קַרְיָבוּ דְדָא
 עִם דָּא אֲצַטְרִיד, בְּכֻלְהוֹן סְטָרִין לְעֵילָא וְתַתָּא.

רַבִּי אָבָא פִּתַח וְאָמַר, (תהלים מ"ח) יִפֶּה נוֹף מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ.
 הַר צִיּוֹן יִרְכְּתֵי צְפוֹן קַרְיַת מֶלֶךְ רַב. הַאי קָרָא רְזָא
 דְּמַהִימְנוּתָא אִיהוּ. יִפֶּה נוֹף, דָּא אִיהוּ יוֹסֵף הַצַּדִּיק,
 דְּכַתִּיב בֵּיהּ, וַיְהִי יוֹסֵף יִפֶּה תֹאֵר וַיִּפֶּה מְרָאָה. מְשׁוֹשׁ כָּל
 הָאָרֶץ, אִיהוּ חֲדוּה וְחֲדוּ לְעֵילָא וְתַתָּא. הַר צִיּוֹן יִרְכְּתֵי
 צְפוֹן, בְּגִין דְּבַחוּלְקִיָּה קָאִים מְשַׁכְּנָא דְשִׁילָה, הַר צִיּוֹן
 דָּא יְרוּשָׁלַם. יִרְכְּתֵי צְפוֹן, הָכִי הוּא וְדָאִי לְעֵילָא וְתַתָּא.
 קַרְיַת מֶלֶךְ רַב, אֲתַר אִיהוּ מִתְקַנָּא, לְקַבִּיל מֶלֶךְ רַב,
 דָּא מִלְכָא עֲלָאָה דְכֻלָּא, קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים. דְּהָא
 מִתְמָן אֲתֵיָא כָּל נְהִירוֹ וְכָל בְּרַכָּאן וְכָל חֵידוֹ דְכֻלָּא. דְּהָא
 מִתְמָן נְהָרִין כָּל אַנְפִין, וּבִי מִקְדָּשָׁא אֲתַבְּרַכָּא מִתְמָן. וְכַד
 אִיהִי מִתְבְּרַכָּא, מִתְמָן נְפָקִי בְּרַכָּאן לְכָל עֲלָמָא, דְּהָא כָּל
 עֲלָמָא מִתְמָן אֲתַבְּרַכָּא.

רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יוֹסֵי אֶעְרְעוּ בְּכֹפֶר חֲנוּן. עַד דְּהוּוּ יִתְבִּי

בִּי אוֹשְׁפִיזִייהוּ, אֲתָא חַד בַּר נֶשׁ וְחַד מְטוּלָא דְחַמְרָא
 קָמִיהּ וְעָאֵל בְּבֵיתָא. אֲדַהֲכִי, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לְרַבִּי יוֹסִי,
 הָא תַּנְיִנָן, דְּדוּד מַלְכָּא הוּא מִתְנַמְנֵם כְּסוּס, וְשִׁינְתִּיה
 זַעִיר, הֵיךְ הוּא קָם בְּפִלְגוֹת לִילִיא. הָאִי שְׁעוּרָא זַעִיר
 אִיהוּ וְלֹא הוּא אֲתַעַר אֲפִילוּ בְּתַלְתּוֹת לִילִיא.

אָמַר לִיהּ, בְּשַׁעְתָּא דְּעָאֵל לִילִיא, הוּא יְתִיב עִם כָּל
 רַבְרַבֵּי בֵּיתֵיהּ וְדַאִין דִּינָא, וְעָסִיק בְּמַלְי
 דְּאוּרִייתָא. וְלִבְתַּר הוּא נָאִים שִׁינְתִּיה עַד פִּלְגוֹת לִילִיא,
 וְקָם בְּפִלְגוֹת לִילִיא וְאֲתַעַר, וְאֲשַׁתְּדַל בְּפוּלְחָנָא
 דְּמֵאֲרִיָּה, בְּשִׁירִין וְתוֹשְׁבָחָן.

אֲדַהֲכִי אָמַר (דף רז ע"א) הַהוּא בַּר נֶשׁ, וְכִי הָאִי מַלְכָּה
 דְּקָאמְרִיתוּ, הָכִי הוּא. רְזָא דְּמַלְכָּה הַכָּא, דְּהָא
 דוּד מַלְכָּא חֵי וְקָיִים לְעֵלָם וְלְעֵלְמֵי עֲלָמִין. וְדוּד מַלְכָּא
 הוּא נְטִיר כָּל יוֹמוֹי דְּלֹא יִטְעֵם טַעַם מִיתָה. בְּגִין דְּשִׁינְתָּא
 חַד מְשַׁתִּין בְּמִיתָה אִיהוּ. וְדוּד בְּגִין דְּיֹכְתִּיה דְּאִיהוּ חֵי,
 לָא הוּא נָאִים אֶלָּא שִׁתִּין נְשָׁמִי. דְּעַד שְׁתִּין נְשָׁמִי חֶסֶר
 חַד, אִיהוּ חֵי. מִתְמָן וְלַהֲלָאָה, טַעֲמִים בַּר נֶשׁ טַעְמָא
 דְּמוּתָא, וְשְׁלִיט בֵּיהּ סְטְרָא דְּרוּחַ מְסֻבָּא.

וְדָא הוּא נְטִיר דוּד מַלְכָּא, דְּלֹא יִטְעֵם טַעְמָא דְּמוּתָא,
 וְשְׁלִיט (ס"א דְּלֹא יִשְׁלִיט) בֵּיהּ סְטְרָא דְּרוּחָא אַחְרָא, בְּגִין
 דְּשְׁתִּין נְשָׁמִי חֶסֶר חַד, אִיהוּ רְזָא דְּחַיִּים דְּלַעִילָא. עַד

שְׁתֵּינָן נְשָׁמִי, דְּאִינוּן שְׁתֵּינָן (ד"א ל"ג חסר חד נשמי) נְשָׁמִי עֲלָאִין,
וְאִילִין רְזָא דְלֵהוּן, דְּתִלְיִין בְּהוּן חַיִּי. וּמִכָּאן וּלְתַתָּא, רְזָא
דְּמוֹתָא הוּא.

וְעַל דָּא, דְּדוּד מַלְכָּא הוּוּה מְשַׁעַר שְׁעוּרָא דְלִילִיא, בְּגִין
דְּיִתְקַיִים בְּחַיִּים, דְּלֹא יִשְׁלוּט בֵּיה טַעְמָא דְּמוֹתָא.
וְכַד אֲתַפְּלִיג לִילִיא, הוּוּה דְּדוּד מִתְקַיִים בְּאַתְרֵיהּ. בְּגִין
דְּכַד אֲתַעַר פִּלְגוּ לִילִיא וְכַתְרָא קַדִּישָׁא אֲתַעַר, בְּעָא
דְּלֹא לְאַשְׁכַּחא לִיה לְדוּד מִתְקַשֵּׁר בְּאַתְר אַחְרָא, בְּאַתְר
דְּמוֹתָא.

בְּגִין דְּכַד אֲתַפְּלִיג לִילִיא וְקַדוּשָׁה עֲלָאָה אֲתַעַר, וּבַר
נֶשׁ דְּנָאִים בְּעַרְסִיהּ וְלֹא אֲתַעַר לְאַשְׁגַּחא בִּיקְרָא
דְּמֵאֲרִיהּ. הָא אִיהוּ אֲתַקְשֵׁר בְּרְזָא דְּמוֹתָא וּמִתְדַבֵּק בְּאַתְר
אַחְרָא, וְעַל דָּא דְּדוּד מַלְכָּא הוּוּה קָאִים לְאַשְׁגַּחא בִּיקְרָא
דְּמֵאֲרִיהּ תְּדִיר. חַי לְגַבֵּי חַי, וְלֹא נָאִים בְּשִׁינְתָא לְטַעְמָא
טַעְמָא דְּמוֹתָא. וּבְגִין כְּךָ, הוּוּה מִתְנַמְנֵם כְּסוּס שְׁתֵּינָן
נְשָׁמִי, וְלֹא בְּשְׁלִימוּ.

אֲתוּ רַבֵּי יְהוּדָה וְרַבֵּי יוֹסִי וּנְשָׁקוּהָ, אָמְרוּ לִיה, מַה
שְׁמֵךְ. אָמַר לְהוּן, חֲזַקְיָה. אָמְרוּ לִיה, יִתְיַשֵּׁר חִילְךָ
וְיִתְתַקַּף אוּרֵיִתְךָ. יִתִּיבוּ. אָמַר רַבֵּי יְהוּדָה, הוּאִיל
וְשָׂרִית, אִימָא לָן מִהֲנֵי רְזִין עֲלָאִין דְּקָאֲמַרְתָּ.

פִּתְחָ וְאָמַר, (משלי ג) ה' בַּחֲכָמָה יָסַד אֶרֶץ כּוֹנֵן שָׁמַיִם

בְּתַבּוּנָהּ. תָּא חֲזִי, כַּד בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלָמָא,
 חָמָא דְלֹא יָכִיל לְאַתְקִימָא, עַד דְּבָרָא אֹרִייתָא. בְּגִין
 דְּמִנְהָ נִפְקִין כָּל נְמוּסִין עֲלָאִין וְתַתְּאִין, וּבַהּ קִיַּיְמִי עֲלָאִי
 וְתַתְּאִי. הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, ה' בְּחֻכְמָה יָסַד אֶרֶץ כּוֹנֵן
 שָׁמַיִם בְּתַבּוּנָהּ. דִּהָא בְּחֻכְמָה קִיַּיְמִין כָּל קִיּוּמִין דְּעֲלָמָא,
 וְכֻלְהוּ נִפְקִי מִגְּוִיָּהּ.

דְּבַר אַחַר ה' בְּחֻכְמָה יָסַד אֶרֶץ, עֲלָמָא עֲלָאָה לָא
 אֶתְבְּרִי אֱלָא מִגּוֹ חֻכְמָה. וְעֲלָמָא תַתְּאָה לָא אֶתְבְּרִי
 אֱלָא מִגּוֹ חֻכְמָה תַתְּאָה. וְכֻלְהוּ נִפְקִין מִגּוֹ חֻכְמָה עֲלָאָה
 וּמִגּוֹ חֻכְמָה תַתְּאָה. כּוֹנֵן שָׁמַיִם בְּתַבּוּנָהּ. כּוֹנֵן, מֵאִי כּוֹנֵן.
 אֱלָא, כּוֹנֵן כָּל יוּמָא וְיוּמָא וְלֹא פְּסִיק, וְלֹא אֶתְתַּקֵּן
 בְּזַמְנָא חֲדָא, אֱלָא בְּכָל יוּמָא וְיוּמָא אֶתְתַּקֵּן לֵיהּ.

וְהֵיִינוּ רְזָא דְכְּתִיב, (איוב טו) וְשָׁמַיִם לֹא זָכוּ בְּעֵינָיו. וְכִי
 סִלְקָא דְעֵתָךְ, דְּגִרְיַעוּתָא אִיהוּ מִשְׁמַיִם, אֱלָא
 חֲשִׁיבוּ מִשְׁמַיִם אִיהוּ, בְּגִין חֲבִיבוּ וְרַעוּ סְגִיָּא, דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא רְעִי בְּהוּ, וְחֲבִיבוּתֵיהּ לְגַבִּיָּהּ. דִּהָא אִף עַל גַּב
 דְּאִיהוּ מִתְקִין לֹון כָּל יוּמָא וְיוּמָא, לֹא דְמִי בְּעֵינֹי דְּאִינוּן
 מִתְתַּקְּנֵן כְּדָקָא יְאוּת. בְּגִין דְּרַחֲמֵימוּתָא דְּלֵהוּן לְגַבִּיָּהּ,
 וְרַעוּתֵיהּ לְאַנְהָרָא לֹון תְּדִיר בְּלֹא פְּסִיקוּ. דִּהָא עֲלָמָא
 דְּאִתִּי אִפִּיק נְהוּרִין זְהִירִין כָּל יוּמָא וְיוּמָא תְּדִיר בְּלֹא
 פְּסִיקוּ, בְּגִין לְאַנְהָרָא לֹון תְּדִיר. וְעַל דָּא לֹא זָכוּ בְּעֵינֹי.

לֹא זָכוּ בְּלַחֲדוּי לֹא כְּתִיב, אֲלֵא לֹא זָכוּ בְּעֵינָיו. וּבְגִין
כֶּן, כּוֹנֵן שָׁמַיִם בְּתַבּוּנָה.

מֵאֵן שָׁמַיִם. דָּא הוּא רִזָּא דְאֲבָהֵן, וְרִזָּא דְאֲבָהֵן דָּא הוּא
יַעֲקֹב דְאִיהוּ כְּלָלָא דְלֵהוּן. בְּגִין דִּיעֲקֹב תּוֹשְׁבַחְתָּא
דְאֲבָהֵן אִיהוּ, וְאִיהוּ קִיִּימָא לְאַנְהָרָא עַל עֲלָמָא.

וּבְגִין דְאִיהוּ אֲסִתְלַק גּוֹ עֲלָמָא דְאֲתִי, נִפְק מִנִּיה עֲנַפָּא
חֲדָא שְׁפִירָא בְּחִיזוֹ, וְכָל נְהוּרִין מִינִיה נִפְקִין. וְכָל
שְׁבָעָא וּמִשַׁח רַבּוּ לְאַנְהָרָא לְאַרְעָא, וּמֵאֵן אִיהוּ. דָּא יוֹסֶף
הַצְּדִיק, דְאִיהוּ יְהִיב שְׁבָעָא לְכָל עֲלָמָא, וְעֲלָמָא מִנִּיה
אַתָּוֵן. וּבְגִין כֶּן, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כָּל מַה דְעָבַד
בְּעֲלָמָא, כֹּלָא אִיהוּ בְּרִזָּא עֲלָאָה, וְכֹלָא כְּדָקָא חֲזִי.

אַדְהֲכִי אַתָּא רַבִּי אֶלְעָזָר, כִּיּוֹן דְחָמָא לֹוֹן אָמַר, וְדָאִי
שְׂכִינְתָּא הֲכָא. בְּמֵאִי עֲסַקִיתוּ. אָמְרוּ לִיה (דף 17 ע"ב)

כָּל עוֹבְדָא. אָמַר, וְדָאִי שְׁפִיר קָאֲמַר. אַבְל אֵינּוֹן
שְׁתִּין נְשָׁמִי, וְדָאִי שְׁתִּין נְשָׁמִי אֵינּוֹן דְחִיִּין, בֵּין לְעִילָא
בֵּין לְתַתָּא. מִכָּאֵן וּלְהֵלְאָה, אֵיכָּא שְׁתִּין נְשָׁמִין אַחֲרָנִין,
דְאֵינּוֹן כְּלָהוּ מְסֻטְרָא דְמוֹתָא, וְדִרְגָּא דְמוֹתָא עֲלֵיִיהוּ,
וְאַקְרוּן דְיִרְמִיטָא, וְכֹלָהוּ טַעֲמָא דְמוֹתָא.

וּבְגִין כֶּן דְיִד מְלָכָא הוּוּ אִיהוּ מִתְדַבֵּק בְּאֵינּוֹן שְׁתִּין
נְשָׁמִין דְחִיִּין, וּמִתְמָן וּלְהֵלְאָה לֹא נָאִים כְּלָל.
הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים קלב) אִם אַתָּן שְׁנַת לְעֵינַי לְעַפְעַפִּי

תְּנוּמָה. וְעַל דָּא שְׁפִיר קְאָמַר, בְּגִין דִּיקוּם דְּיִדּוּד חַי, בְּסִטְרָא דְחַי וְלֹא בְּסִטְרָא דְמוֹתָא. יִתְבוּ כְּלָהוּ וְאִשְׁתַּדְּלוּ בְּאוּרֵייתָא וְאִתְחַבְּרוּ כְּחֻדָּא.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (תהלים פח) ה' אֱלֹקֵי יִשׁוּעָתִי יוֹם צַעֲקָתִי בְּלִילָה נִגְדָּדְךָ. תָּא חֲזִי, דְּיִדּוּד מְלָכָא הוּוּה קָם בְּפִלְגוֹת לֵילִיא, וְאִשְׁתַּדְּל בְּאוּרֵייתָא בְּשִׁירִין וְתוּשְׁבַחן, לְחֻדוּה דְּמְלָכָא וּמְטְרוֹנֵיתָא. וְדָא הוּוּה חֻדוּה דְּמַהִימְנוּתָא בְּאַרְעָא. בְּגִין דְּהָאִי אִיהוּ שְׁבַחָא דְּמַהִימְנוּתָא דְּאִתְחַזִּי בְּאַרְעָא.

דְּהָא לְעֵילָא פְּתַחֵי בְּחֻדוּה שִׁירְתָּא כְּמָה מְלָאכִין עֲלָאִין, בְּכַמָּה זַיְנִין דְּקָא מְשַׁבְּחן בְּלֵילִיא בְּכָל סִטְרִין. כְּהָאִי גְּוֹנָא לְתַתָּא בְּאַרְעָא, מֵאֵן דְּמְשַׁבַּח לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּא בְּאַרְעָא בְּלֵילִיא, רְעֵי בֵּיה (בְּעֵי) קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּא. וְכָל אֵינּוֹן מְלָאכִין קְדִישִׁין דְּקָא מְשַׁבְּחן לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּא, כְּלָהוּ צִיִּיתִין לְהַהוּוּא דְּקָא מְשַׁבַּח לִיה בְּלֵילִיא בְּאַרְעָא. דְּהָאִי תוּשְׁבַחְתָּא אִיהוּ בְּשְׁלִימוֹ, לְסִלְקָא יְקָרִי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּא מִתַּתָּא, וְלִזְמַרָא בְּחֻדוּה דִּיחֻדָּא.

תָּא חֲזִי, דְּיִדּוּד מְלָכָא כְּתַב, ה' אֱלֹהֵי יִשׁוּעָתִי וְגוֹ', ה' אֱלֹהֵי יִשׁוּעָתִי, אֵימְתִי אִיהוּ יִשׁוּעָתִי. בְּהַהוּוּא יוֹמָא דְּאִקְדַּמִּית תוּשְׁבַחְתָּא בְּלֵילִיא לְגַבְּךָ, כְּדִין אִיהוּ יִשׁוּעָתִי בִּימְמָא.

וְתָא חֲזִי, דְּהָא בְּלִילְיָא, מֵאֵן דְּמִשְׁבַּח לְמֵאֲרִיָּה
 בְּתוֹשְׁבַחְתָּא דְּאוֹרֵייתָא, כְּדִין אֲתַקֵּה בְּתַקִּיפּוּ
 בְּיַמְמָא בְּסֵטְרָא דְּיַמִּינָא. דְּהָא חוּטָא חַד נִפְקָא מִסֵּטְרָא
 דְּיַמִּינָא, וְכִדִּין אֲתַמְשֵׁף עֲלֵיהּ וְאֲתַתְקֵה בֵּיהּ. וְעַל דָּא
 אָמַר, ה' אֱלֹהֵי יִשְׁוּעָתִי יוֹם צַעֲקָתִי וְגו'.

וּבְגִין כֶּךָ אָמַר, (תהלים קטו) לֹא הֵמְתִים יְהִלְלוּ יְה'. לֹא
 הֵמְתִים, בְּגִין דְּאֲצִטְרִיךְ לְשַׁבְּחָא חֵי לְחֵי. וּמֵת לְחֵי
 לָאוּ הָכִי, דְּכֹתִיב לֹא הֵמְתִים יְהִלְלוּ יְה'. וְאֲנַחְנוּ נִבְרַךְ יְה',
 דְּהָא אֲנִן חֲיִין וְלִית לָן חוּלְקָא בְּסֵטְרָא דְּמוֹתָא כְּלָל.
 חֲזַקְיָהוּ אָמַר, (ישעיה לח) חֵי חֵי הוּא יוֹדֵךְ כְּמוֹנִי, בְּגִין דְּחֵי
 אֲתַקְרַב לְחֵי. דְּוֹד מִלְּפָא אִיהוּ חֵי, וְקוֹרְבָא דִּילֵיהּ לְחֵי
 הָעוֹלָמִים. וּמֵאֵן דְּאֲתַקְרַיב לְגַבִּיָּהּ, אִיהוּ חֵי. דְּכֹתִיב, (דברים
 ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בַּה' אֱלֹהֵיכֶם חֲיִים כָּלְכֶם הַיּוֹם. וְכֹתִיב,
 (שמואל ב כ"ג) וּבְנִיתָהוּ בֶן יְהוֹיָדָע בֶּן אִישׁ חֵי רַב פְּעֻלִים
 מִקְּבָצָאֵל.

פְּתַח הַהוּא יוֹדָאֵי אֲבַתְרִיָּה וְאָמַר, (דברים ח) וְאֲכַלְתָּ
 וּשְׁבַעְתָּ וּבִרְכַתְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ. וְכִי לֹא מְבָרְכִינוּ
 לִיָּה לְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַד לֹא נִיכּוֹל, וְהָא אִית לָן
 לְאֶקְדוּמֵי בְּצַפְרָא וְלְסִדּוּרֵי שְׁבַחָא דִּילֵיהּ (דמאריה) כְּדָקָא
 יְאוּת, וְלְבִרְכָא בְּשִׁמְיָהּ עַד לֹא יְבָרַךְ לְאַחֲרָא בְּעֵלְמָא.
 וְכֹתִיב (ויקרא כט) לֹא תֹאכְלוּ עַל הַדָּם, אֲסוּר לִיָּה לְמִיכַל עַד

לֹא יִבְרַךְ לְמֵאֲרִיָּה. וְהִשְׁתָּא פְּתִיב וְאִכְלֵת וְשִׁבְעַת וּבִרְכָתָּ.
 אֵלָּא, דָּא בִּרְכָתָא דְצִלוּתָא דִּיחֻודָא, וְדָא בִּרְכָתָא
 דְּמִזּוּנָא. לְאַחֲזָאָה לְגַבֵּי דְרָגָא דְמֵהִימְנוּתָא, שִׁבְעַ
 כְּדָקָא יָאוּת. וּכְדִין בְּעֵי לְבִרְכָא לִיָּה כְּדָקָא יָאוּת, דִּהֵהוּא
 דְרָגָא דְמֵהִימְנוּתָא יִתְרוּי וּיְבִרַךְ, וְיִתְמַלָּא חִידוּ מַחֲיִין
 דְלַעֲיִלָּא כְּמָה דְאַצְטְרִיךְ, בְּגִין לְמִיָּהֵב לָן מִזּוּנֵי.

דִּהָא קָשִׁין מִזּוּנָא דְבַר נָשׁ קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 כְּקָרִיעַת יַם סוּף. מֵאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְּמִזּוּנָא
 דְעֵלְמָא דְלַעֲיִלָּא הוּא, דִּתְנֵן בְּנֵי חַיֵּי וּמִזּוּנֵי וְכוּ', וּבְגִין
 כֶּךָ קָשִׁין קָמִיָּה מִזּוּנֵי דְעֵלְמָא. דִּהָא בְּמִזְלָא תַלְיָא
 מִיְלִתָּא. דְּמִנְיָה נְפָקִי מִזּוּנֵי וְחַיֵּי וּבְנֵי. וּבְגִין כֶּךָ קָשִׁין
 קָמִיָּה מִזּוּנֵי דְעֵלְמָא, דִּהָא לָאוּ בְּרִשׁוּתִיָּה קָיִמָּא, עַד
 דִּיתְבָּרַךְ אִיהוּ.

כְּגִוּוּנָא דָּא זְיוּגִין דְעֵלְמָא קָשִׁין קָמִיָּה, וְכִלָּא בְּגִין
 דְרָקִיעַ וּיְלוּן לָא מְשַׁמֵּשׁ כְּלוּם. וְכִלָּ שְׁכַן אֵלִין
 מְלִין דְקָיִמִין לְעִילָא בְּאַתֵּר אַחֲרָא, וְעַל דָּא אַצְטְרִיךְ
 לְאַתְבָּרְכָא.

תָּא חֲזִי, כֹּל זְוּוּגִין דְעֵלְמָא קָשִׁין קָמִיָּה הָאֵי דְרָגָא, בְּגִין
 דְכַד הָאֵי זְוּוּגָא קְדִישָׁא אֲשַׁתְּכַח, כֹּל
 נְשַׁמְתִּין נְפָקִין מִגּוּ הָאֵי מְזִלָּא לְעִילָא, דִּאִיהוּ הֵהוּא נִהַר
 דְנִגִּיד וְנִפְיָק. וְכַד תִּיאוּבְתָא אֲשַׁתְּכַח מְלָרַע לְעִילָא, כְּדִין

פָּרַחִין נִשְׁמָתִין, וְאֲתֵייהִיבוּ כְּלָהוּ כְּלִילָן דְּכַר וְנוֹקְבָא
כְּחֵדָא בְּהַאי דְּרָגָא. וְלִבְתַּר אִיהוּ פְּרִישׁ לֹון כָּל חַד וְחַד
לְאַתְרֵיהּ כְּדָקָא חֲזִי לֵיהּ. וְלִבְתַּר קָשִׁין קָמִי הַאי דְּרָגָא
לְחַבְרָא לֹון כְּקַדְמִיתָא, בְּגִין דְּלֹא מִתְחַבְּרִין, בַּר כְּאַיְנוּן
אַרְחֵי דְּבַר נֶשׁ, וְכֹלָא לְעֵילָא תְּלִיין.

וְעַל דָּא קָשִׁין קָמִיהּ כְּקַרְיַעַת יַם סוּף. דְּהַא קַרְיַעַת יִמָּא
לְאַתְפַּתְחָא בֵּיהּ שְׁבִילִין, לְעֵילָא אִיהוּ. וְכִמָּה
דְּמִתְפַּתְחִין שְׁבִילִין וְאוּרְחִין בֵּיהּ, הֲכִי אֲתַבְּקַע וְאַתְפַּתְחַת.
וּבְגִין כֶּךָ כְּלָא תְּלִיא לְעֵילָא, וּבְעִינָן לְבִרְכָא לֵיהּ,
וְלִמִּיהֵב לֵיהּ תּוֹקְפָא מִתְתָּא, בְּגִין דִּיתְבִּרְכָא מְלַעֲיִלָא,
וְיִתְתַּקֵּף כְּדָקָא חֲזִי. וְעַל דָּא כְּתִיב, וּבִרְכַתְּ אֶת ה', אֶת
דִּיִּיקָא.

וְלִגְבֵי הַאי אֲתַר, אֲצַטְרִיף לְאַחֲזֹאהּ קָמִיהּ שְׁבַעָא
וְנִהְיִרוּ דְאַנְפִּין. וְלִגְבֵי סְטָרָא אַחְרָא, בְּזִמְנָא
דְּאִיהִי שְׁלֵטָא בְּעֵלְמָא, בְּעִי לְאַחֲזֹאהּ קָמִיהּ כְּפִנָּא.
דְּהֵהוּא דְּרָגָא רָעֵב אִיהוּ, וְאַתְחֲזִי לְאַחֲזֹאהּ קָמִיהּ כְּפִנָּא
וְלֹא שׁוּבְעָא, הוּאִיל וְשְׁבַע לָא שְׁלֵטָא בְּעֵלְמָא. וְעַל דָּא,
וְאַכְלֵת וְשְׁבַעַת וּבִרְכַתְּ אֶת ה' אֱלֹקֶיךָ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
הֲכִי הוּא וְדָאִי, וְהֲכִי אֲצַטְרִיף.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, זַכָּאִין אִינּוּן צְדִיקָאִי דְּקוֹרְבָא דְּלֵהוּן
אִיהוּ שְׁלֵמָא בְּעֵלְמָא. בְּגִין דִּידְעֵי לִיְחֻדָּא יְחוּדָא,

וּמִקְרָבֵי קוֹרְבָא לְאַסְגָּאָה שְׁלָמָא בְּעֵלְמָא. דְּהָא יוֹסֵף
 וַיְהוּדָה עַד לָא אֶתְקְרִיבוּ דָא עִם דָּא, לָא הָוֵה שְׁלָמָא.
 כִּיּוֹן דְּאֶתְקְרִיבוּ יוֹסֵף וַיְהוּדָה כְּחָדָא, כְּדִין אֲסַגִּיאוּ שְׁלָמָא
 בְּעֵלְמָא. וְחִידוּ אֶתְוֹסֵף לְעֵילָא וְתַתָּא, כְּמָה דְּקוֹרְבָא
 דִּיהוּדָה וַיּוֹסֵף וְכִלְהוּ שְׁבֻטִין אֲשֶׁתְּכַחוּ כְּחָדָא בֵּיהּ בִּיּוֹסֵף.
 וְהָוֵה קוֹרְבָא אֲסַגִּי שְׁלָמָא בְּעֵלְמָא, כְּמָה דְּאוּקִימְנָא.
 דְּכְתִיב, וַיְגִשׁ אֵלָיו יְהוּדָה:

וְלֹא יָכוֹל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכָל הַנְּצָבִים עָלָיו וְגו', רַבִּי
 חֲזִיָּא פִּתְחָא וְאָמַר, (תהלים קיב) פִּנּוּר נִתַּן לְאֲבִיוֹנִים
 צְדָקְתוֹ עוֹמְדַת לְעַד קִרְנוֹ תִּרְוֹם בְּכַבּוּד. תָּא חֲזִי, קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא בְּרָא עֵלְמָא, וְאֲשֶׁלִּיט עָלֶיהָ לְאָדָם, דִּיהָא
 מְלָכָא עַל כָּלָא.

וְהָאִי בַר נָשׁ, מִתְּפָרְשָׁן מִנִּיהּ בְּעֵלְמָא כְּמָה זִינִין. מְנַהוֹן
 צְדִיקָא וּמְנַהוֹן רְשִׁיעִיא. מְנַהוֹן טְפָשִׁין וּמְנַהוֹן
 חֲפִימִין. וְכִלְהוּ אֶתְקִימוּ בְּעֵלְמָא, עֲתִירִין וּמִסְכְּנִין.
 וְכִלְהוּ בְּגִין לְמוֹזְכֵי אֵלִין בְּאֵלִין, לְמוֹזְכֵי צְדִיקָא עִם
 רְשִׁיעִיא, לְמוֹזְכֵי חֲפִימִין עִם טְפָשִׁין, לְמוֹזְכֵי עֲתִירִין עִם
 מִסְכְּנִין. דְּהָא בְּגִין כְּךָ, זְכִי בַר נָשׁ לְחִי עֵלְמָא, וְאֶתְקַשַּׁר
 בְּאֵילָנָא דְּחִי. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא דְּהָא צְדָקָה דְּאִיהוּ עֲבִיד,
 קָאִים לְעֵלְמִין. דְּכְתִיב וְצְדָקְתוֹ עוֹמְדַת לְעַד.

פִּנּוּר נִתַּן לְאֲבִיוֹנִים. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, כִּד בְּרָא קוּדְשָׁא

בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא, קָאִים לִיה עַל סַמְכָא חַד, וְצַדִּיק
שְׁמִיָּה, וְהָאִי צַדִּיק אִיהוּ קִיּוּמָא דְעֲלֵמָא, וְדָא אִיהוּ
דְאֲשֻׁקִי, וְזֶן לְכֻלָּא. דְכָתִיב, (בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן
לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבַּעָה רָאשִׁים.

וּמִשָּׁם יִפְרֹד, מֵהוּ יִפְרֹד. אֱלָא, הֵהוּא מְזוּנָא וּמִשְׁקִיא
דֵּההוּא נָהָר, נָטִיל גְּנֹתָא כֻלָּא, וּלְבַתָּר אֲתַבְּדֵר
הֵהוּא מִשְׁקִיא לְד' סְטָרִין דְעֲלֵמָא. וְכַמָּה אֵינּוֹן דְמִצְפָּאן
לְאֲתִשְׁקִיָּא וּלְאֲתַזְנָא מִתַּמָּן. כַּמָּא דָּאֲתִ אָמַר, (תהלים קמ"ד)
עֵינַי כָּל אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ וְאֲתָה נּוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכֻלָּם בְּעֵתוֹ.
וּבְגִין כֶּךָ פִּזְרֵנָתָן לְאַבְיוֹנִים, דָּא צַדִּיק. צְדָקָתוֹ עוֹמֶדֶת
לְעַד, דָּא כְּנֹסֶת יִשְׂרָאֵל. דְּבְגִין כֶּךָ, אִיהִי קִיּוּמָא בְּרוּזָא
דְשָׁלָם, בְּקִיּוּמָא שְׁלִים. רְשַׁע יִרְאֶה וְכַעַס, דָּא מַלְכוּת
עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמְזֻלוֹת.

תָּא חֲזִי, מַלְכוּת שְׁמַיִם, אִיהִי בֵּי מַקְדָּשָׁא. לְקִיּוּמָא כָּל
מִסְכְּנֵי בְּגוֹ צֵלָא דְשֵׁרוּתָא דְשְׁכִינְתָּא. וְצַדִּיק דָּא
אִיהוּ אֶקְרִי גַבְאֵי צְדָקָה, לְמִיחַן וּלְמִיזֵן לְכֻלָּא. דְכָתִיב
פִּזְרֵנָתָן לְאַבְיוֹנִים. בְּגִין כֶּךָ, גַּבְאֵי צְדָקָה נְטִילֵי אֲגָרָא
לְקַבִּיל כְּלָהוּ דִּיהִבֵּי צְדָקָה.

תָּא חֲזִי, וְלֹא יָכוֹל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכָל הַנְּצַבִּים, אֲלִין
אֵינּוֹן כָּל דְקִיּוּמֵי לְאֲתַזְנָא וּלְאֲתִשְׁקִיָּא מִנִּיהּ. וְלֹא
עֲמַד אִישׁ אֲתוֹ (דף רח ע"ב) בְּהִתְוֹדַע יוֹסֵף אֶל אָחָיו. אֲתוֹ, דָּא

בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. אַחִיו, אֵלֶיךָ שָׂאָר רְתִיכִין חַיִּילִין, דְּכַתִּיב
 בְּהוּ (תהלים קכב) לְמַעַן אַחֵי וְרַעֲיָ.

דְּבַר אַחֵר, וְלֹא עָמַד אִישׁ אֶתּוֹ. בְּזִמְנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא אֲתֵי לְאַזְדוּגָא בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל. בְּהַתְּוֹדַע יוֹסֵף
 אֶל אַחִיו, בְּזִמְנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָוָה מִתְחַפֵּר בְּהוּ
 בְּיִשְׂרָאֵל, בְּגִין דְּאִינוּן נְטִילֵי בְּלַחְוֹדֵיהוּ, וְלֹא חַבּוּרָא
 דְּעַמִּין עוּבְדֵי עֲבוּדַת כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת בְּהַדְּיָהּ. בְּגִין כֶּף
 (במדבר כט) בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ תַּהְיֶה לָּכֶם. דְּהָא בְּזִמְנָא
 דָּא, אִיהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחְוֹדֵי, בְּחַבּוּרָא חֲדָא עִם
 יִשְׂרָאֵל, דְּכַתִּיב בְּהוּ אַחֵי וְרַעֲיָ כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ.

רַבִּי יִיסָא פִּתַּח קָרָא, בְּזִמְנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יוֹקִים
 לָהּ לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל מֵעַפְרָא, וַיִּבְעֵי לְאַנְקָמָא
 נְקַמְתָּא מֵעַמְמִיא עוּבְדֵי עֲבוּדַת כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, כְּדִין
 כְּתִיב, (ישעיה סג) וַיַּעֲמִים אֵין אִישׁ אֶתִּי. וְכַתִּיב הֲכָא, וְלֹא
 עָמַד אִישׁ אֶתּוֹ בְּהַתְּוֹדַע יוֹסֵף אֶל אַחִיו. כְּמָה דָּאֵת אָמַר,
 (ישעיה סג) וַיִּנְטְלִים וַיִּנְשְׂאִים כָּל יְמֵי עוֹלָם.

וְלֹא יְכוּל יוֹסֵף לְהַתְּאַפֵּק, רַבִּי חֲזַקְיָה פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים
 קכג) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֵלֶיךָ נְשִׂאתִי אֶת עֵינַי הַיּוֹשְׁבֵי
 בַּשָּׁמַיִם, הֵאֵי קָרָא אוּקְמוּהָ וְאֶתְמַר. אֲבָל תָּא חֲזִי, אֵלֶיךָ
 נְשִׂאתִי אֶת עֵינַי, וְכַתִּיב, (תהלים קכא) אֲשָׂא עֵינַי אֶל
 הַהָרִים. אֵלָא, דָּא לְעֵילָא וְדָא לְתַתָּא. אֲשָׂא עֵינַי אֶל

הַהָרִים, דָּא לְעֵילָא. בְּגִין לְאַמְשָׁכָא בְּרַכָּאן מֵעֵילָא
 לְתַתָּא, מֵאַלִין הָרִים עֲלָאִין, לְאַמְשָׁכָא מִנִּייהוּ בְּרַכָּאן
 לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל דְּאֵתְּבִרְכָא מִנִּייהוּ. אֵילִיךְ נִשְׂאֵתִי אֶת
 עֵינֵי, לְמַצְפֵי וּלְחַפָּאָה לְאַנּוּן בְּרַכָּאן דְּנַחְתּוּ מִתַּמָּן לְתַתָּא.
 הַיּוֹשְׁבֵי בַשָּׁמַיִם, דְּכָל תּוּקְפָהָא וְחֵילָאָה וְקִיּוּמָהָא, אִיהוּ
 בַשָּׁמַיִם. בְּגִין דְּכַד יוּבְלָא אֶפְתַּח מִבּוּעֵי דְכָל
 אֵינּוּן תַּרְעִין, כְּלָהוּ קִיּוּמֵי בַשָּׁמַיִם. וְכִיּוּן דְּשָׁמַיִם נָטִיל כָּל
 אֵינּוּן נְהוּרִין דְּנַפְקֵי מִיּוּבְלָא, כְּדִין אִיהוּ זֶן וְאַשְׁקֵי לָהּ
 לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל עַל יְדָא דְצִדִיק חַד.

וְכִיּוּן דְּדָא אֶתְעַר לְגַבְהָ, כַּמָּה אֵינּוּן דְּקִיּוּמָן בְּכָל סְטָרִין
 לְאַתְשָׁקָאָה וּלְאַתְּבִרְכָא מִתַּמָּן. כַּמָּה דָּאֵת אָמַר,
 (תהלים קד) הַכְּפִירִים שׁוֹאֲגִים לְטָרְף וּלְבִקֵּשׁ מֵאֵל אֶכְלֵם.
 וְכִדִּין, אִיהִי סְלָקָא בְּרוּזָא דְרוּזִין כְּדָקָא חֲזִי (ד"א ל"ג ליה),
 וּמְקַבְּלָא עֵדוּנִין מִבְּעֵלָה כְּדָקָא יְאוּת, וְכְלָהוּ דְּקִיּוּמִין
 בְּכָל סְטָרִין עֲמָדֵי בְּלַחֲוֵייהוּ. כַּמָּה דָּאֵת אָמַר, וְלֹא עָמַד
 אִישׁ אֶתּוֹ. דְּכַתִּיב, וַיִּקְרָא הוֹצִיאֵנוּ כָּל אִישׁ מֵעַלֵי, וּלְבַתֵּר
 דְּאִיהִי מְקַבְּלָא עֵדוּנִין מִבְּעֵלָה, כְּלָהוּ אֶתְשָׁקִיין לְבַתֵּר
 וְאַתְזָנוּ. כַּמָּה דָּאֵת אָמַר, (תהלים קד) יִשְׁקוּ כָּל חֵיתוֹ שְׂדֵי
 יִשְׁבְּרוּ פְרָאִים צְמָאָם.

רַבִּי יוֹסִי פֶתַח קָרָא בְּאַלְתֵּיהוּ, דְּכַתִּיב, (מלכים א יז) וַיִּקְרָא
 אֶל ה' וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהֵי הַגֹּם עַל הָאֱלֹמָנָה אֲשֶׁר אָנֹכִי

מִתְגֹּרֵר עִמָּה הַרְעוֹת לְהַמִּית אֶת בְּנֵיהָ. תָּא חֲזִי, תְּרִי הוּוּ
 דְקָאֲמַרִּין מְלִין לְקָבִיל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִשֶּׁה וְאַלְיָהּוּ.
 מִשֶּׁה אָמַר, (שמות ד) לָמָּה הַרְעוֹת לָעַם הַזֶּה. וְאַלְיָהּוּ אָמַר,
 הַרְעוֹת לְהַמִּית אֶת בְּנֵיהָ, וְתִרְוִייהוּ מִלָּה חֲדָא קָאֲמַרוּ.
 מֵאִי טַעְמָא. אֲלָא רְזָא אִיהוּ. מִשֶּׁה אָמַר, לָמָּה הַרְעוֹת,
 מֵאִי טַעְמָא. אֲלָא, בְּגִין דְּאִתְיָהִיב רְשׁוֹ לְסִטְרָא
 אַחֲרָא לְשִׁלְטָא עֲלֵיהּוּ דִּישְׂרָאֵל, הַרְעוֹת, יְהִבְתּוּ רְשׁוֹ
 לְסִטְרָא אַחֲרָא דְרַע, לְמִשְׁלַט עֲלֵיהּוּ. אֲלִיָּהּוּ אָמַר,
 הַרְעוֹת יְהִבְתּוּ רְשׁוֹ לְסִטְרָא דְרַע, לְיִטּוּל נְשִׁמְתָא דְדָא.
 וְדָא הוּא הַרְעוֹת, וְכֹלָא רְזָא חֲדָא.

תָּא חֲזִי, אֲלִיָּהּוּ אָמַר, הֵגַם עַל הָאֱלֹמְנָה אֲשֶׁר אָנִי
 מִתְגֹּרֵר עִמָּה. בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר לִיָּהּ
 לְאַלְיָהּוּ, הִנֵּה צוֹיְתִי שָׁם אִשָּׁה אֱלֹמְנָה לְכַלְכְּלָךְ. וְכֹל מֵאֵן
 דְּזִין וּמְפָרְנִס לְמֵאֵן דְּאַצְטְרִיךְ לִיָּהּ, וְכֹל שְׁכַן בְּיוֹמָא
 דְּכַפְנָא. הָא אֲתֵאֲחִיד בְּאִילָנָא דְחַיִּי, וְגָרִים לִיָּהּ חַיִּים
 וְלִבְנוֹי, וְהָא אוֹקִימְנָא. וְהִשְׁתָּא אֲלִיָּהּוּ אָמַר, כֹּל מֵאֵן
 דְּקִיִּים נִפְשָׁא בְּעֵלְמָא, זְכִי לִיָּהּ חַיִּים וְזְכִי לְאַתְאֲחֲדָא
 בְּאִילָנָא דְחַיִּי. וְהִשְׁתָּא שְׁלִטָא אִילָנָא דְמוֹתָא סִטְרָא דְרַע
 עַל הָאֱלֹמְנָה דְאַנְתּוּ פְּקֻדַת לְמִיזִין לִי. בְּגִין כֶּף הַרְעוֹת (לְמָה

הַרְעוֹת).

וְאִי תִימָא דְרַע לָא אֲתַעְבִּיד לְבַר נֶשׁ מֵעַם קוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוא. תא חזי, בזמנא דבר נש אזיל לימינא, נטירו
 דקודשא בריך הוא תדיר לגביה, ולא יכיל סטרא אחרא
 לשלטאה עליה. והאי רע אתכפיא קמיה, ולא יכיל
 לשלטאה. וכיון דנטירא דקודשא בריך הוא אתעברא
 מניה, בגין ^(דף רט ע"א) דאיהו אתדבק ברע, כדין ההוא רע,
 כיון דחמי דלאו עמיה נטירו, כדין שליט עליה, ואתי
 לשיצאה ליה, וכדין אתיהיב ליה רשו, ונטיל נשמתייה.
 משה אמר למה הרעות, דאתיהיב ליה רשו לסטרא
 דרע, למשלט עליהו דישראל, למהוי בשעבודא
 דיליה. דבר אחר למה הרעות, דחמא כמה מנהון דהו
 מתין, ואתמסרו בסטרא דרע.

תא חזי, בשעתא דטוב אתער, דאיהו ימינא, כל חידו,
 וכל טיבו, וכל ברכאן משתכחון, וכלא בחשאי
 איהו, כמה דאוקמוה, דאמרי ברוך שם כבוד מלכותו
 לעולם ועד בחשאי, ורזא דא בגין ^(ס"א דהאי איהו יחודא) דאיהו
 כדין יחודא כדקא חזי.

אמר רבי חייא, וכי אליהו, כיון דאיהו גזר, וקודשא
 בריך הוא מקיים. ואיהו גזיר על שמיא, דלא
 לאחתא מטרא וטלא, היך דחיל איהו מאינובל, דשדרת
 ליה. דכתיב, ^(מלכים א יט) כי כעת מחר אשים את נפשך
 כנפש אחד מהם, ומיד דחיל וערק על נפשייה.

אָמַר לִיהוּ רַבִּי יוֹסִי, הָא אֹקְמוּנָהּ, דְּצַדִּיקָיָא לָא בְּעָאן
 לְאַטְרַחָא לְמַאֲרִיְהוֹן, בְּאַתֵּר דְּנִזְקָא אֲשֶׁתְּכַחַת (לִיהוּ)
 לְעֵינָא. כְּגִוּוֹנָא דְשְׂמוּאֵל, דְּכְתִיב, (שְׂמוּאֵל א טז) אֵיךְ אֵלֶיךָ
 וְשָׁמַע שְׂאוּל וְהִרְגָנִי, אָמַר לִיהוּ, עֲגַלְתָּ בְּקָר תִּקַּח בְּיַדְךָ.
 בְּגִין דְּצַדִּיקָיָא לָא בְּעָאן לְאַטְרַחָא לְמַאֲרִיְהוֹן בְּאַתֵּר
 דְּנִזְקָא אֲשֶׁתְּכַחַת. אוּף הַכִּי אֵלִיְהוּ, כִּיּוֹן דְּחָמָא דְּנִזְקָא
 אֲשֶׁתְּכַחַת, לָא בְּעֵי לְאַטְרַחָא לְמַאֲרִיְהוּ.

אָמַר לִיהוּ, אֲנָא מְלָה שְׂמַעְנָא, דְּהָא בְּאַלְיָהוּ לָא כְּתִיב
 בֵּיהּ וַיִּירָא וַיִּלְךָ אֶל נַפְשׁוֹ, אָלָא (מַלְכִים א ט) וַיִּירָא.
 רְאִיָּה חָמָא. וַיְמָה חָמָא, אָלָא חָמָא דְּהָא מְכַמָּה שְׁנִין אֲזַל
 בְּתַרִּיהּ מִלְּאַךְ הַמּוֹת, וְלָא אֲתַמְסֵר בִּידֵיהּ. וְהַשְׁתָּא וַיִּלְךָ
 אֶל נַפְשׁוֹ, מֵאֵי וַיִּלְךָ אֶל נַפְשׁוֹ, אֲזַל לְקִיּוּמָא דְּנַפְשָׁא,
 וַיִּמָּאן אִיְהוּ אֵילְנָא דְּחַיִּי לְאַתְדִּבְקָא תַמָּן.

תָּא חֲזִי, כְּלָהוּ כְּתִיב אֶת נַפְשׁוֹ, וְהָכָא כְּתִיב אֶל נַפְשׁוֹ,
 וְרָזָא דָּא שְׂמַעְנָא, דְּאָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן, כֹּל נִשְׁמַתִּין
 דְּעֵלְמָא, כְּלָהוּ נַפְקִי מֵהֵהוּא נְהַר דְּנִגִּיד וְנַפִּיק, וְכְלָהוּ
 נָקִיט לֹון הֵהוּא צְרוּרָא דְּחַיִּיא (דְּחַיִּי), וְכַד נִוְקְבָא אֲתַעֲבַרְתָּ
 מִן דְּכוּרָא, כְּלָהוּ בְּתִיאֹבְתָא דְּתַרִּין סְטָרִין, בְּתִיאֹבְתָא
 דְּנוֹקְבָא לְגַבֵּי דְּכוּרָא. וְכַד תִּיאֹבְתָא דְּדְכוּרָא נַפְקָא
 בְּרַעוּתָא, כְּדִין אֵינוֹן נִשְׁמַתִּין בְּקִיּוּמָא יְתִיר, בְּגִין דְּכִלָּא
 בְּתִיאֹבְתָא וְרַעוּ דְּאֵילְנָא דְּחַיִּיא. וְאַלְיָהוּ, בְּגִין דְּהוּהּ
 מֵהֵהוּא רַעוּתָא יְתִיר מִבְּר נֶשׂ אַחֲרָא, אֲתַקֵּיִם.

וּבְגִין כִּן אֵל נִפְשׁוּ כְּתִיב, וְלֹא כְּתִיב אֵת נִפְשׁוּ. דְּהָא
אֵת נִפְשׁוּ דָּא הִיא נִוְקְבָא. וְאִי תִימָא וְאֵל הָאֵשָׁה
אָמַר, כִּלְלָא דְדִכְר וְנִוְקְבָא. כִּד הִיא בְּגוּ דְכוּרָא, כְּדִין
וְאֵל הָאֵשָׁה אָמַר. אֵת הָאֵשָׁה, נִוְקְבָא בְּלַחֲוּדָהָא, וְלֹא
דְּדְכוּרָא. כְּגִוּוּנָא דָּא אֵל נִפְשׁוּ, דְּכִר בְּלַחֲוּדוּי, אֵת נִפְשׁוּ
נִוְקְבָא בְּלַחֲוּדָהָא וְלֹא כִלְלוּ דְדְכוּרָא. וּבְגִין דְּאִיהוּ
מִסְטָרָא דְדְכוּרָא יִתִּיר מִכָּל בְּנֵי עֲלָמָא, אֲתִקְיִים בְּקִיּוּמִיהָ
יִתִּיר, וְלֹא מִית כְּשָׂאָר בְּנֵי עֲלָמָא. בְּגִין דְּכִלְלָא אִיהוּ
מֵאִילָנָא דְחַיִּי, וְלֹא מְגוּ עֵפְרָא. וּבְגִין דָּא אֲסִתְלַק
לְעֵילָא, וְלֹא מִית כְּאַרְח כָּל בְּנֵי עֲלָמָא. דְּכְתִיב, (מלכים ב

ב) וַיַּעַל אֱלֹהֵינוּ בְּסַעְרָה הַשָּׁמַיִם.

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב וְהִנֵּה רָכַב אֵשׁ וְסוּסֵי אֵשׁ וְגו', (שמות
קצ"ז ע"א) דְּהָא כְּדִין אֲתַפְּשֵׁט גּוּפָא מִן רוּחָא, וְאֲסִתְלַק
דְּלֹא כְּשָׂאָר אֲרַח בְּנֵי עֲלָמָא. וְאֲשַׁתָּאָר מְלָאכָא קְדִישָׁא,
כְּשָׂאָר קְדִישֵׁי עֲלִיוֹנִין, וְעֵבִיד שְׁלִיחוּתָא בְּעֲלָמָא. וְהָא
אוּקְמוּהָ, דְנִסִּין דְּעֵבֵד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֲלָמָא, עַל
יְדֵיהָ אֲתַעְבִּידָן.

וְתָא חֲזִי, מַה כְּתִיב, (מלכים א ט) וַיִּשְׂאֵל אֵת נִפְשׁוּ.
בְּקִדְמִיתָא, וַיִּלְךְ אֵל נִפְשׁוּ, כְּמַה דְּאֲתַמַּר בְּקִיּוּמָא.
וְהִכָּא אֵת נִפְשׁוּ לָמוּת, אִילָנָא דְבִיהָ שְׂרִיא מוּתָא. וְתַמָּן
אֲתַגְלִי עֲלִיהָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמַה דְּכְתִיב, (מלכים א ט)

צָא וְעַמְדַתְּ בְּהָרָה. מִה פְּתִיב בְּתַרְיָה, וְאַחַר הָרַעַשׁ אִשׁ לֹא
בָּאֵשׁ ה' וְאַחַר הָאֵשׁ קוֹל דְּמָמָה דְקָה, דָּא הוּא אֲתֵר
פְּנִימָאָה דְכֻלָּא, דְּמַנְיָה נְפֻקִין כָּל נְהוּרִין.

מִה פְּתִיב, (מלכים א' ט) וַיְהִי כִשְׁמַע אֱלֹהֵינוּ וַיִּלֵּט פְּנֵינוּ
בְּאַדְרָתוֹ וְהִנֵּה אֱלֹהֵינוּ קוֹל וַיֹּאמֶר (תשא ק"ז ע"א) מִה לְךָ
פֶה אֱלֹהֵינוּ וַיֹּאמֶר קִנְאָה קִנְאָתִי, אָמַר לִיָּה קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ
הוּא, עַד מַתִּי אַתָּה מְקַנְא לִי, טְרַקַת גְּלָא דְלָא (דף רט ע"ב)
יְכִיל לְשִׁלְטָאָה בְּךָ מוֹתָא לְעֵלְמָא, וְעֵלְמָא לֹא יְכִיל
לְמַסְבְּלָךְ עִם בְּנֵי (בְּשׂא). אָמַר לִיָּה, כִּי עֲזָבוּ בְּרִיתְךָ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְגו'. אָמַר לִיָּה, חֲיִידָךְ, דְּבִכָּל אֲתֵר דְּבְנֵי (בְּשׂא)
יְקַיְיְמוּ קַיִים קוֹדֶשׁא, אַנְתָּ תְּהֵא זְמִין תַּמְזֵן. (ד"א וְדָא אֲתַמְר בְּגִין

כָּךְ מִתְקַנְיָן כּוֹרְסִיא לְאֱלֹהֵינוּ דְּאִיְהוּ זְמִין תַּמְזֵן)

תָּא חֲזִי, מִה גְּרָם הֵהִיא מְלָה דְּאֱלֹהֵינוּ, דְּכַתִּיב, (מלכים א' ט)
וְהִשְׁאֲרֵתִי בְּיִשְׂרָאֵל שְׁבַעַת אֲלָפִים כָּל הַבְּרַפִּים אֲשֶׁר
לֹא כָּרְעוּ לְבַעַל וְכָל הַפֶּה אֲשֶׁר לֹא נִשְׁקָ לוֹ. אָמַר לִיָּה
קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, מְכָאן וְלֵהֲלָאָה, דְּלָא יְכִיל עֵלְמָא
לְמַסְבְּלָךְ עִם בְּנֵי (בְּשׂא). וְאֵת אֱלִישַׁע בֶּן שַׁפְט מֵאֲבֵל
מְחוּלָה תְּמַשַּׁח לְנַבִּיא תַּחְתִּיךָ. יְהֵא נְבִיאָה אַחֲרָא לְגַבִּי
בְּנֵי (בְּשׂא), וְאֵת תְּסַתְּלֵק לְאַתְרֵךְ.

וְתָא חֲזִי, כָּל הֵהוּא בַר נֶשׁ דְּמְקַנְיָ לִיָּה לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ
הוּא, לֹא יְכִיל מְלֵאכָא דְּמוֹתָא לְשִׁלְטָאָה בֵּיה,

כְּשֶׁאָר בְּנֵי נִשָּׂא. וַיִּתְקַיֵּים בֵּיה שְׁלָם, וְהָא אוֹקְמוּהָ. כְּמָה
 דְּאִתְמַר בְּפִנְחָס, (במדבר כה) לְכֵן אָמַר הַנְּנִי נוֹתֵן לוֹ אֵת
 בְּרִיתִי שְׁלוֹם: וַיִּפּוֹל עַל צִוְּאָרֵי בְּנֵימָן אָחִיו וַיִּבְכֶּה וּבְנֵימָן
 בָּכָה עַל צִוְּאָרָיו. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, הָא אוֹקְמוּהָ, דְּבַכָּה עַל
 מְקַדְּשׁ רֵאשׁוֹן וְעַל מְקַדְּשׁ שְׁנִי.

פְּתַח וְאָמַר, (שיר השירים ד) כְּמַגִּדֵל דְּוֹד צִוְּאָרָךְ בְּנוֹי
 לְתַלְפִּיּוֹת אֶלְפָּה הַמַּגִּן תְּלוּי עָלָיו כֹּל שְׁלִטִי
 הַגְּבוּרִים. כְּמַגִּדֵל דְּוֹד, מֵאֵן מַגִּדֵל דְּוֹד. דָּא מַגִּדֵל דְּוֹד
 וְדָאִי, דְּבִנְהָ לִי הָא דְּוֹד, וְסָלִיק לִי הָא גּוֹ יְרוּשָׁלַיִם. אֵלָא
 כְּמַגִּדֵל דְּוֹד, דָּא יְרוּשָׁלַם דְּלַעִילָא, דְּכִתִּיב בֵּיה, (משלי יח)
 מַגִּדֵל עֵז שֵׁם ה' בּוֹ יְרוּץ צְדִיק וְנִשְׁגָב. מֵאֵן נִשְׁגָב, אֵלָא
 הָהוּא מַגִּדֵל נִשְׁגָב, בְּגִין דְּבֵיהָ יְרוּץ צְדִיק.

צִוְּאָרָךְ, דָּא בֵּית מְקַדְּשָׁא דְלַתְתָּא, דְּאִיהוּ קָאִים
 בְּתַקּוּנָא דְשִׁפּוּרוֹ, כְּקַדְלָא לְגוּפָא. מַה צִוְּאָר,
 אִיהוּ שִׁפּוּרוֹ דְּכָל גּוּפָא, הָכִי נְמִי בֵּי מְקַדְּשָׁא, אִיהוּ
 שִׁפּוּרוֹ דְּכָל עֲלָמָא.

בְּנוֹי לְתַלְפִּיּוֹת, תְּלָא דְכָל בְּנֵי עֲלָמָא הֵווּ מְסַתְּפָלָן בֵּיה,
 וְהָכִי אוֹקְמוּהָ, תַלְפִּיּוֹת, תַל דְּכָל פִּיּוֹת דְּעֲלָמָא
 מְשַׁבְּחָן וּמְצַלָּאן לְגַבֵּיהָ.

אֶלְפָּה הַמַּגִּן תְּלוּי עָלָיו, אֵלִין אֶלְפָּה תַקּוּנִין, דְּמִתְקַנִּין בֵּיה
 כְּדָקָא יְאוּת. כֹּל שְׁלִטִי הַגְּבוּרִים, דְּכִלְהוּ קָא אִתְיִין
 מְסַטְרָא דְדִינָא קְשִׁיא.

מִה צֹואֵר, כָּל תְּקוּנֵי דְאִתָּתָא בֵּיה תְּלִיין. כָּף
 בְּמִקְדָּשָׁא, כָּל תְּקוּנֵי דְעִלְמָא בֵּיה תְּלִיין וְשָׂרִיין.
 וְהָא אוּקְמוּהָ, דְכְּתִיב, (איכה ה) עַל צֹואֵרֵינוּ נִרְדַּפְנוּ, עַל
 בֵּי מִקְדָּשָׁא, דְאִיהוּ צֹואֵר וְשִׁפְרוּ דְכָל עִלְמָא. נִרְדַּפְנוּ,
 יִגְעֵנוּ לְמִבְנֵי לֵיה תְּרִין זְמַנִּין, וְלֹא הוּנַח לָנוּ. דְהָא לֹא
 שְׁבֻקוּהָ לָן, וְאִתְחַרַב וְלֹא אִתְבְּנֵי לְבַתָּר.

מִה צֹואֵר, כִּיּוֹן דְאִשְׁתַּצִּי, כָּל גּוּפָא אִשְׁתַּצִּי עִמִּיהָ. הָכִי
 נָמִי בֵּי מִקְדָּשָׁא, כִּיּוֹן דְאִיהוּ אִשְׁתַּצִּי וְאִתְחַשֵּׁךְ, כָּל
 עִלְמָא הָכִי נָמִי אִתְחַשֵּׁךְ, וְלֹא נְהִיר שְׁמֵשָׁא, וְלֹא שְׁמִיא
 וְאַרְעָא וְכִכְבִּיא.

בְּגִין כָּף בְּכָה יוֹסֵף עַל דָּא. וְלְבַתָּר דְּבְכָה עַל דָּא, בְּכָה
 עַל שְׁבֻטִין דְאִתְגָּלוּ. כִּד אִתְחַרַיב בֵּי מִקְדָּשָׁא,
 כְּלָהוּ שְׁבֻטִין אִתְגָּלוּ מִיָּד, וְאִתְבְּדְרוּ בִּינֵי עַמְמֵיא. הָדָא
 הוּא דְכְּתִיב וַיִּנְשֶׁק לְכָל אָחִיו וַיִּבֶךְ עֲלֵיהֶם, עֲלֵיהֶם וְדָאִי.
 עַל כָּלֵם בְּכָה, עַל בֵּי מִקְדָּשָׁא דְאִתְחַרַיב תְּרִין זְמַנִּין,
 וְעַל אָחִוֵי עֶשְׂרֵת הַשְּׁבֻטִים, דְאִתְגָּלוּ בְּגִלוּתָא
 וְאִתְבְּדְרוּן בִּינֵי עַמְמֵיא. וְאַחֲרֵי כֵן דִּבְרוּ אָחִיו אִתּוּ, וְלֹא
 כְּתִיב וַיִּבְכוּ, דְהָא אִיהוּ בְּכָה, דְנִצְנָצָה בֵּיה רוּחָא
 קְדִישָׁא, וְאִינוּן לָא בְכוּ, דְלֹא שָׂרָא עֲלֵיהוּ רוּחַ קוּדְשָׁא:
 וְהַקֵּל נִשְׁמַע בֵּית פְּרַעָה. רַבִּי (אַלְעָזָר) אָבָא פִתַח וְאָמַר,
 (תהלים פד) נִכְסְפָה וְגַם כָּלְתָה נַפְשִׁי לְחַצְרוֹת ה' לְבִי

וּבִשְׂרֵי יִרְנְנוּ אֶל אֵל חַי. תָּא חַזִּי, כֹּל בְּרַ נֶשׁ דְּצִלִּי
 צְלוֹתִיהָ (וקם) קָמִי מְאֲרִיהָ, אֲצִטְרִיךְ לִיהָ לְאַקְדָּמָא לִיהָ
 בְּרַכָּאן בְּכֹל יוֹמָא וְיוֹמָא, וּלְצִלִּי צְלוֹתִיהָ קָמִי מְאֲרִיהָ
 בְּזִמְנָא דְאַצְטְרִיךְ.

בְּצַפְרָא, לְאַחְדָא בִימִינָא דְקוּדְשָא בְרִיךְ הוּא. בְּמִנְחָה,
 לְאַחְדָא בְּשִׁמְאֵלָא. וְצְלוֹתָא וּבְעוּתָא, אֲצִטְרִיךְ
 לִיהָ לְבַר נֶשׁ בְּכֹל יוֹמָא וְיוֹמָא בְּגִין לְאַתְאַחְדָא בֵּיהָ.
 וְאוֹקִימְנָא, מֵאן דְּצִלִּי צְלוֹתִיהָ, (וקם) קָמִי מְאֲרִיהָ,
 אֲצִטְרִיךְ לִיהָ דְלֹא לְמִשְׁמַע קְלִיהָ בְּצְלוֹתִיהָ. וּמֵאן
 דְּאִשְׁמַע קְלִיהָ בְּצְלוֹתִיהָ, צְלוֹתִיהָ לֹא אֲשְׁתַּמַּע.

מֵאִי טַעֲמָא. בְּגִין (דף רי ע"א) (שמות ר"ב ע"ב) דְּצְלוֹתָא, לֹא
 אִיהִי הֵיא קָלָא דְאִשְׁתַּמַּע. דֵּהֵהוּא קוּל דְּאִשְׁתַּמַּע
 לֹא הִיא צְלוֹתָא. וּמֵאן אִיהִי צְלוֹתָא. דָּא קָלָא אַחֲרָא,
 דְּתַלְיָא בְּקָלָא דְאִשְׁתַּמַּע, וּמֵאן הוּא קָלָא דְאִשְׁתַּמַּע. דָּא
 הֵהוּא קוּל דֵּהוּא בּוּא"ו, קָלָא דְתַלְיָא בֵּיהָ, דָּא הֵהוּא קל
 בְּלֹא וּא"ו.

וּבְגִין כֶּהָ, לֹא אֲצִטְרִיךְ לִיהָ לְבַר נֶשׁ לְמִשְׁמַע קְלִיהָ
 בְּצְלוֹתִיהָ, אֶלָּא לְצִלָּהּ בְּלַחֶשׁ, בְּהֵהוּא קָלָא דְלֹא
 אֲשְׁתַּמַּע. וְדָא הִיא צְלוֹתָא דְאַתְקַבְּלַת תְּדִיר. וְסִימְנִיךְ,
 וְהַקֵּל נִשְׁמַע, קל בְּלֹא וּא"ו, נִשְׁמַע. דָּא הִיא צְלוֹתָא
 דֵּהִיא בְּחִשָּׁאִי. דְּכִתִּיב בְּחִנְהָ, (שמואל א א) וְקוּלָהּ לֹא יִשְׁמַע.

דָּא הִיא צְלוֹתָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא קְבִיל, כַּד אַתְעֵבִיד
 גּוֹ רְעוּתָא וְכוּוּנָה וְתַקוּנָא כְּדָקָא יְאוּת, וְלִיחָדָא יְחוּדָא
 דְמַרְיָה כְּדָקָא יְאוּת בְּכַל יוּמָא. (והקל נשמע בית פרעה. והקל נשמע
 חסר וא"ו, מאי טעמא, אמר רבי אלעזר, דא היא שכינתא דבכאת על חרוב בי מקדשא ועל
 גלותהון דישראל. כתיב הכא, והקל נשמע, וכתיב התם, ירמיה לא) קול ברמה נשמע. מה
 להלן שכינתא, אף כאן נמי שכינתא.)

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, קָלָא בַּחֲשָׁאֵי, דָּא הִיא קָלָא עֲלָאָה,
 דְּכָל קָלִין נְפַקִין מִתַּמָּן. אֲבָל קַל בְּלֹא ו', דָּא הִיא
 צְלוֹתָא דְלַתְתָּא, דְּאִיְהִי אֲזֵלָא לְאַסְתְּלָקָא בּוֹא"ו
 וְלַאֲתַחְבְּרָא בֵּיהּ.

תָּא חֲזִי, וְהַקֵּל נִשְׁמַע, דָּא הוּא קַל בְּלֹא וּא"ו. דָּא הִיא
 קָלָא דְבַכָּאת עַל מְקַדָּשׁ רֵאשׁוֹן וְעַל מְקַדָּשׁ שְׁנִי.
 נִשְׁמַע, כְּמָה דַּאֲתָּ אָמַר, קוּל בְּרַמָּה נִשְׁמַע. בְּרַמָּה, מֵאִי
 בְּרַמָּה. דָּא הוּא עֲלָמָא עֲלָאָה, עֲלָמָא דַּאֲתִי. וְסִימְנִיךְ, מִן
 הַרְמָה וְעַד בֵּית אֵל, (תהלים קו) מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם. הַכָּא
 בְּרַמָּה, דָּא עֲלָמָא עֲלָאָה. דְּהָא בְּהֵיא שְׁעַתָּא דִּי בְּרַמָּה
 נִשְׁמַע. כְּדִין מַה כְּתִיב, (ישעיה כב) וַיִּקְרָא ה' אֱלֹהִים צְבָאוֹת
 בַּיּוֹם הַהוּא לְבָכִי וּלְמִסְפַּד וְגו'.

וְהַקֵּל נִשְׁמַע, לְעֵילָא לְעֵילָא. מֵאִי טַעמָא. בְּגִין דּוֹא"ו
 אַתְרַחַק וְאַסְתְּלַק מִנְיָה, וְכַדִּין רַחַל מְבַכָּה עַל
 בְּנֵיהּ מֵאַנָּה לְהַנָּחַם עַל בְּנֵיהּ כִּי אֵינְנוּ. כִּי אֵינְנוּ, כִּי
 אֵינָם מְבַעֲי לֵיהּ. אֲלָא כִּי אֵינְנוּ, וְהָא אוֹקִימָנָא, כִּי

אֵינָנוּ, דְּבַעֲלָהּ לֹא אֲשַׁתְּכַח עִמָּהּ. דְּאֶלְמָלָא בַּעֲלָהּ
 יִשְׁתַּכַּח עִמָּהּ, תַּתְּנַחֵם עַל־יְיָהוּ. דְּהָא כְּדִין בְּנֵהָא, לֹא יְהוּן
 בְּגָלוּתָא. וּבְגִין דְּאֵינָנוּ, לֹא אִיְהִי מִתְּנַחֲמָא עַל בְּנֵהָא,
 בְּגִין דְּבְנֵהָא אֲתִרְחִקוּ מִנָּהּ, עַל דְּאֵינָנוּ עִמָּהּ.

תָּא חֲזִי, בֵּית פְּרַעָה, דָּא הוּא סִימְנִיךְ לְעֵילָא, בֵּיתָא
 דְּאֲתַפְּרְעוּ וְאֲתַגְּלִיין מַנִּיהַּ כָּל נְהוּרִין וְכָל בּוּצִינִין,
 כָּל מַה דְּהוּוּ סְתִים, מִתְּמָן אֲתַגְּלִי. וּבְגִין כֶּךָ, קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אֲפִיק כָּל נְהוּרִין וְכָל בּוּצִינִין, בְּגִין לְאַנְהָרָא
 לְהֵהוּא קוּל, דְּאֶקְרִי קַל בְּלֹא וַא"ו.

תָּא חֲזִי, כַּד יְקִים קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְהֵאִי קַל מַעְפָּרָא,
 וַיִּתְחַבֵּר בּוּא"ו, כְּדִין כָּל מַה דְּאֲתַאבִּיד מִנִּיְהוּ
 בְּזַמְנָא דְּגָלוּתָא, יִתְהַדֵּר וַיִּתְעַדְנֹן בְּנֵהוּרִין עַלְאִין
 דְּאֲתוּסְפֹן מְגוּ עֲלָמָא עַלְאָה. כְּמָא דְּאֲתָ אָמַר, (ישעיה כו)
 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וּבָאוּ הָאוֹבְדִים
 בְּאַרְצָא אֲשׁוּר וְהַנְּדָחִים בְּאַרְצָא מִצְרַיִם וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לֵה' בְּהַר
 הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלַם:

וְאִתָּה צְוִיתָה זֹאת עֲשׂוּ קָחוּ לָכֶם מֵאַרְצָא מִצְרַיִם וְגו'.

רַבִּי חֲזִיָּא פְּתַח, (ישעיה סו) שְׂמַחוּ אֵת יְרוּשָׁלַם וְגִילוּ
 בָּהּ כָּל אוֹהֲבֵיהָ שְׂיִשׂוּ אִתָּה מְשׁוּשׁ וְגו'. תָּא חֲזִי, כַּד
 אֲתַחֲרַב בֵּי מְקַדְשָׁא וְגֵרְמוּ חוּבִין, וְאֲתַגְּלוּ יִשְׂרָאֵל
 מֵאַרְעָא, (ויקרא ע"ה ע"א) אֲסַתְּלַק קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָא

לְעֵילָא, וְלֹא אֲשַׁגַּח עַל חֲרוֹב בֵּי מִקְדָּשָׁא, וְעַל עַמִּיּה
דְּאֲתַגְלוּ, וּכְדִין שְׂכִינְתָא אֲתַגְלִיּא עִמָּהוֹן.

כַּד נַחַת, אֲשַׁגַּח עַל בֵּיתִיהּ דְּאֲתוּקַד, אֲסַתְּפַל עַל עַמִּיּה
וְהָא אֲתַגְלִי. שְׂאֵל עַל מַטְרוּנִיתָא וְאֲתַתְּרַכַת. כְּדִין
וַיִּקְרָא ה' אֱלֹהִים צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא לְבָכִי וּלְמִסְפַּד
וּלְקָרְחָה וּלְחֹגֵר שָׁק. וְהִיא גַם הִיא מַה כְּתִיב בָּהּ, (יזאל א)
אֱלִי כְּבַתּוּלָה חֲגַרְת שֶׁק עַל בַּעַל נְעוּרֶיהָ. כְּמָא דְּאֲתָ אָמַר
כִּי אֵינְנוּ, בְּגִין דְּאֲסַתְּלַק מִינָהּ, וְאֲשַׁתְּפַח פִּירוּדָא.

וְאִפִּילוּ שְׂמִיָּא וְאַרְעָא, כְּלָהּ אֲתַאֲבָלוּ, דְּכְתִיב, (ישעיה ב)
אֲלִבִּישׁ שָׁמַיִם קְדָרוֹת וְשֶׁק אֲשִׁים כְּסוּתָם.
מִלְּאֲכִי עֲלָאִי כְּלָהּ אֲתַאֲבָלוּ עֲלֶיהָ, דְּכְתִיב, (ישעיה לג) הֵן
אֲרָאֲלָם צָעֲקוּ חֲצָה מִלְּאֲכִי שְׁלוֹם מֵר יְבַכְיוּן. שְׂמִשָׁא
וְסִיְהָרָא אֲתַאֲבָלוּ וְחֲשָׁכוּ נְהוּרִיהוֹן. דְּכְתִיב, (ישעיה יג) חֲשֶׁךְ
הַשָּׁמַיִם בִּצְאוֹתוֹ וְגו', וְכֹלָא עֲלָאִי וְתַתְּאִי, בְּכוּ עֲלָהּ (דף ר"י
ו"ב) וְאֲתַאֲבָלוּ. מַאי טַעְמָא, בְּגִין דְּשִׁלְטָא עֲלָהּ סְטֵרָא
אַחֲרָא, דְּשִׁלְטָא עַל אַרְעָא קַדִּישָׁא.

פְּתַח וְאָמַר, (יחזקאל ז) וְאֲתָה בֶן אָדָם כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהִים
לְאֲדַמַת יִשְׂרָאֵל קֵץ בָּא הַקֵּץ עַל אַרְבַּע כְּנָפוֹת
הָאָרֶץ. הָאִי קָרָא רְזָא עֲלָהּ אִיהוּ. לְאֲדַמַת יִשְׂרָאֵל קֵץ,
מַאי אִיהוּ. וְכִי אֲדַמַת יִשְׂרָאֵל קֵץ הִיא. אֲלָא הָכִי הוּא
וְדָאִי וְאֲתַמָּר, קֵץ אִיהוּ לִימִינָא, קֵץ אִיהוּ לְשִׁמְאֵלָא. קֵץ

לִימִינָא, דְּכְתִיב, (דניאל יב) לְקֹץ הַיָּמִין. קֹץ לְשִׁמְאֵלָא,
 דְּכְתִיב, (איוב כח) קֹץ שָׁם לַחֲשׁוֹךְ וּלְכָל תְּכֵלִית הוּא חוֹקֵר,
 וְדָא הוּא (בראשית ו) קֹץ כָּל בֶּשֶׂר, כִּמְה דְּאִתְמַר.

קֹץ דִּימִינָא, הֵינּוּ דְּכְתִיב לְאֲדַמַּת יִשְׂרָאֵל קֹץ. בַּא
 הַקֹּץ, דָּא קֹץ דְּשִׁמְאֵלָא. קֹץ דִּימִינָא, דָּא קֹץ דִּיִּצְר
 הַטּוֹב. קֹץ דְּשִׁמְאֵלָא, דָּא קֹץ דִּיִּצְר הָרַע, וְדָא אִיהוּ דְּכַד
 חוּבִין גָּרְמוּ וְאִתְגַּבְּרוּ, אִתְגַּזַּר וְאִתִּיְהִיב שְׁלִטְנָא לְמַלְכוּת
 הַרְשָׁעָה לְשִׁלְטָאָה, וּלְחַרְבָּא בֵּיתִיהּ וּמְקַדְשִׁיהּ. וְדָא הוּא
 דְּכְתִיב, (יחזקאל ז) כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהִים רָעָה אַחַר רָעָה הִנֵּה
 בָּאָה, וְכֹלָא חַד.

וּבְגִין כֵּן, אִתְאַבְּלוּ עֲלָאֵי וְתַתָּאֵי עַל דְּאִתִּיְהִיב שְׁלִטְנֹו
 לְהָאֵי קֹץ דְּשִׁמְאֵלָא. וּבְגִין כֵּן, כִּיּוֹן דְּמַלְכוּ
 קַדִּישָׁא, מַלְכוּת שְׁמַיִם אִתְכַּפֵּיא, וּמַלְכוּת חַיִּיבָא (אַחֲרָא)
 אִתְגַּבְּר. (בְּרִין) אֵית לִיהּ לְכָל בַּר נֶשׁ, לְאִתְאַבְּלָא עִמָּה,
 וּלְאִתְכַּפֵּיא עִמָּה. וּבְגִין דְּכַד אִיהִי יְזַדְקָפָא, וְעֲלָמָא
 יִתְחַדִּי, יִתְחַדִּי אִיהוּ בְּהַדְּתָה. דְּכְתִיב, (ישעיה סו) שִׁישׁוּ אֶתְהָ
 מִשׁוֹשׁ כָּל הַמִּתְאַבְּלִים עָלֶיהָ.

תָּא חֲזִי, כְּתִיב בְּהוּ בְּמִצְרַיִם, (ירמיה מו) עֲגָלָה יְפִיפִיָּה
 מִצְרַיִם. וְרָזָא דְּעֲגָלָה דָּא, הוּוּ יִשְׂרָאֵל תְּחוּת
 שְׁלִטְנִיָּה כִּמְה זְמַנִּין וְכִמְה שְׁנִין. וּבְגִין דְּזְמַנִּין יִשְׂרָאֵל
 לְשִׁלְטָאָה לְבַתֵּר עָלָה, אִתְרַמְיוּ לֹון הַשְׁתָּא עֲגָלוֹת.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, רִמּוֹז רִמּוֹז לִיהַ יוֹסֵף לִיעֲקֹב עַל עֲגָלָה
עֲרוּפָה. דְּהָא בְּהֵוָה פִּרְקָא אֲתַפְּרֵשׁ מִנֵּיהּ.

וְאוּקְמוּהָ, עֲגָלָה עֲרוּפָה, דְּאִיהִי אֲתִיָּא עַל דְּאֲשַׁתְּכַח
קְטוּלָא, וְלֹא אֲתִיידֵדע מֵאֵן קְטִיל לִיהַ. וּבְגִין דְּלֹא יִשְׁלֹטוּן
עַל אֲרַעָא רוּחִין בִּישִׁין דְּלֹא אֲצַטְרִיכוּ, יַהֲבִין הָאִי עֲגָלָה
לְתַקּוּנָא, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּמּוּדְעוּן לְגַבִּיָּה, וְלֹא יִשְׁלֹטוּ

עֲלֵיהֶוּ. (לעיל קיד ע"א)

תָּא חֲזִי, כָּל בְּנֵי נֶשָׂא כְּלָהוּ עֲבָרִין עַל יַדֵּי דְמַלְאָךְ
הַמּוֹת, בַּר מֵהָאִי דְּאֲקֻדִּימוּ לִיהַ בְּנֵי נֶשָׂא, עַד לָא
יִמְטִי זְמַנָּא לְשִׁלְטָאָה בֵּיהּ וְלִיטוּל רְשׁוּ. דְּהָא לָא שְׁלִיט
בְּבַר נֶשׂ, עַד דְּנִטִּיל רְשׁוּ.

וּבְגִין כֶּהָ, אֵית לִיהַ דִּינָא לְשִׁלְטָאָה עַל הַהוּא אֲתַר.
כְּמָה דְּאֲתַ אָמַר, (דְּבָרִים כ"א) לֹא נֹדַע מִי הַכֶּהוּ. הָכִי
נִמִּי אֵית לִיהַ דִּינָא דְּלֹא אֲתִיידֵדע, בְּגִין לְקַטְרָגָא עַל
הַהוּא אֲתַר. וְעַל דָּא, (דְּבָרִים כ"א) וְלָקַחוּ זִקְנֵי הָעִיר הַהִיא
עֲגָלַת בְּקָר וְגו'. בְּגִין לְאַעֲבָרָא דִּינִיָּה דְּהַהוּא אֲתַר,
וְלֹאֲתַתְּקַנָּא דְּלֹא יִשְׁלוּט בֵּיהּ מְקַטְרָגָא, וְלֹאֲשַׁתְּזַבָּא
מִנֵּיהּ.

תָּא חֲזִי, יוֹסֵף כַּד אֲתַפְּרֵשׁ מֵאֲבוּי, בְּלֹא לוּיָהּ, וּבְלֹא
אֲכִילָה אֲשַׁתְּדַר, וְהוּהּ מַה דְּהוּהּ. וְכַד אָמַר יַעֲקֹב,
טָרוּף טוּרָף יוֹסֵף, אָמַר, כִּי אֵרַד אֶל בְּנֵי אָבִל (בראשית לו')

שְׂאוּלָה, דְּאָנָּא גְרִימָנָּא לִיה. וְתוּ, דְּהוּינָּא יָדַע דְּאֲחוּי
 סְנִיין לִיה, וְשִׁדְרָנָּא לִיה. וְרָמְזוּ קָא רָמִיזוּ לִיה.
 אָמַר לִיה רַבִּי יְהוּדָה, אֵינּוּן עֲגָלוֹת עַל פִּי פֶּרְעָה שִׁדְר
 לוֹן, דְּכִתִּיב וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף עֲגָלוֹת עַל פִּי פֶּרְעָה.
 אָמַר לִיה, דִּיּוֹקָא דְּמַלְאָה, דְּכִתִּיב וְאִתָּה צְוִיתָהּ זֹאת עֲשׂוּ.
 וְאִתָּה צְוִיתָהּ דִּיּוֹקָא, וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב בְּה"א, מִשְׁמַע
 דִּיּוֹסֵף תִּבְעֵ לוֹן, וּבְגִין כֶּךָ וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף עֲגָלוֹת עַל פִּי
 פֶּרְעָה. וַיַּעֲקֹב לֹא אֶתְקַיִּים בְּמַלְאָה, עַד דְּחָמָּא לוֹן.
 דְּכִתִּיב, וַיֵּרָא אֶת הָעֲגָלוֹת אֲשֶׁר שָׁלַח יוֹסֵף לְשִׂאת אוֹתוֹ
 וַתַּחֲי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּקַדְמִיתָא וַתַּחֲי רוּחַ יַעֲקֹב, וּלְבַתֵּר
 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל רַב עוֹד יוֹסֵף בְּנֵי חַי. אָלָּא,
 בְּקַדְמִיתָא קָרִי לִיה אוֹרֵייתָא יַעֲקֹב, בְּגִין שׁוֹתְפוֹתָא,
 דְּאֶשְׁתַּתְּפוּ שְׁכִינְתָּא בְּהֵוָּא חָרָם, כַּד אֲזַדְבֵּן יוֹסֵף.
 וְהֶשְׁתָּא דְּשְׁכִינְתָּא סְלָקָא, כְּדִין אִיהוּ, וַתַּחֲי רוּחַ יַעֲקֹב
 אֲבִיהֶם, וְדָא הוּא רְזָא דְּשְׁכִינְתָּא. וּבַתֵּר דְּאִיהִי קִיּוּמָא
 בְּקִיּוּמָא, (בְּגִין) כְּדִין דְּרָגָא דְּלַעֲיִלָּא, אֶתְעַבֵּר לְגַבְהָ, דְּרָגָא
 דְּאִיהוּ יִשְׂרָאֵל. (נ"א כְּדִין דְּרָגָא דְּלַעֲיִלָּא, אֶתְעַבֵּר לְגַבְהָ, וְאִיהוּ דְּרָגָא דְּיִשְׂרָאֵל)
 מִכָּאן, דְּדְרָגָא דְּלַעֲיִלָּא לֹא אֶתְעַבֵּר לַעֲיִלָּא, עַד דְּאֶתְעַבֵּר
 בְּקַדְמִיתָא לְתַתָּא, דְּהָא הָכָּא וַתַּחֲי רוּחַ (דף ריא ע"א) יַעֲקֹב
 בְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל בְּמִרְאֵת הַלַּיְלָה, בְּמִרְאֵת פְּתִיב.
 תָּא חֲזִי, וַיִּזְבַּח זִבְחִים לֵאלֹהֵי אָבִיו יִצְחָק,
 בְּקִדְמִיתָא. בְּגִין לְאִתְעָרָא שְׂמַאלָא בְּרִזָּא דְרַחֲמִימוּ. וְכַדִּין
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל בְּמִרְאֵת הַלַּיְלָה, בְּהַאי דְרָגָא
 דְקִאֲמָרִין דְּאִיְהִי מִרְאֵת הַלַּיְלָה.

וַיֹּאמֶר אָנֹכִי הָאֵל אֱלֹהֵי אָבִיךָ, מֵאֵי טַעֲמָא. בְּגִין דְּסִטְרָא
 דְקִדְוִשָׁה דְלַעֲיִלָּא, הָכִי הוּא. דְּהָא סִטְרָא
 דְמִסְאָבָא, לָא אֲדַפְר שְׂמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכֹל סִטְר
 דְקִדְוִשָׁה אֲדַפְר בְּשָׁמִיּהָ. אָנֹכִי אֲרַד עִמָּךְ מִצְרִימָה וְגו',
 מִכָּאן, דְשְׁכִינְתָּא נְחַתַּת עִמִּיהָ בְּגִלוּתָא, וּבְכֹל אֲתַר
 דְיִשְׂרָאֵל אֲתַגְלוּ, שְׁכִינְתָּא אֲתַגְלִיא עִמָּהוֹן, וְהָא
 אוּקְמוּהָ.

תָּא חֲזִי, כִּמְהָ עֵגְלוֹת הָווּ. שִׁית. כִּמְהָ דָּאֵת אָמַר, (במדבר
 1) שֵׁשׁ עֵגְלוֹת צָב. דְּבַר אַחַר, שִׁיתִּין הָווּ, וְכֹלָא רִזָּא
 חֲדָא. בְּקִדְמִיתָא פְּתִיב בְּעֵגְלוֹת אֲשֶׁר שָׁלַח יוֹסֵף, וּלְבַסּוּף
 אֲשֶׁר שָׁלַח פְּרַעָה. אָלָא, כִּלְהוּ דְשִׁדְר יוֹסֵף, הָווּ
 בְּחוֹשְׁבָנָא כְּדָקָא חֲזִי. וְאִינּוֹן דְשִׁדְר פְּרַעָה יִתִּיר מִנֵּיהוּ,
 לָא הָווּ בְּרִזָּא דָּא, וְלָא הָווּ בְּחוֹשְׁבָנָא.

וְאֵלִיִן וְאֵלִיִן קָאֲתוּ. בְּגִין כִּי, אֲשֶׁר שָׁלַח יוֹסֵף, אֲשֶׁר
 שָׁלַח פְּרַעָה. וְכַד יִפְקוּן יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא מַה
 פְּתִיב, (ישעיה סו) וְהִבִּיאוּ אֶת כָּל אַחֲיֵיכֶם מִכָּל הַגּוֹיִם מִנְחָה
 לָהּ וְגו'.

וַיֵּאָסוּר יוֹסֵף מִרְפַּבְתּוֹ, רַבִּי יִצְחָק פִּתַּח וְאָמַר, (יחזקאל א)
 וּדְמוּת עַל רָאשֵׁי הַחֲתָה רָקִיעַ כְּעֵין הַקָּרַח הַנּוֹרָא
 נְטוּי עַל רָאשֵׁיהֶם מְלַמֵּעָה, הַאי קָרָא אוּקְמוּהָ. אֲבָל תָּא
 חֲזִי, אֵית חֲתָה לְעֵיל מִן חֲתָה, וְאֵית חֲתָה קַדִּישָׁא דְקַיִמָא
 עַל רִישׁ חֲתָתָא.

וְאֵית חֲתָה עֲלָאָה, לְעֵילָא עַל כָּל שְׂאָר חֲתָתָא, וְהַאי (ב"א
 חֲתָה) חֲתָה שְׁלֵטָא עַל כְּלָהוּ. בְּגִין דְּכַד הַאי חֲתָתָא
 יִהְיֶא וְנִהְרָא לְכְלָהוּ, כְּדִין כְּלָהוּ נְטָלִין לְמִטְלָנוּי, וַיְהִיבַת
 דָּא לְדָא, וְשְׁלֵטָא דָּא עַל דָּא.

וְאֵית חֲתָתָא לְעֵילָא עַל תְּתָאֵי, עַל שְׂאָר חֲתָתָא לְתַתָּא,
 וְכְלָהוּ אֲתַנּוּ מִינָהּ, וְד' סְטְרֵי דְעֲלָמָא רְשִׁימִין בָּהּ.
 אֲנַפִּין נְהִירִין יְדִיעֵן (דִּינִין) לְכָל סְטֵר, וְאֵיהִי שְׁלֵטָא עַל ד'
 סְטְרֵי. וְהָא אוּקְמוּהָ, דְאִינוּן ג' לְסְטֵר דָּא, וְג' לְסְטֵר דָּא,
 וְכֵן לְד' סְטְרִין דְעֲלָמָא.

(שמות ריב ע"א) וְאֵית רָקִיעַ לְעֵיל מִן רָקִיעַ, וְהַאי רָקִיעַ
 דְשְׁלֵטָא עַלֵייהוּ, כְּלָהוּ מְסַתְּכָלָן לְגַבִּיָּהּ. מַה כְּתִיב,
 (יחזקאל א) וְתַחַת הָרָקִיעַ כַּנְפֵיהֶם יִשְׁרוּת אִשָּׁה אֶל אַחוֹתֶיהָ
 וְגו'. בְּגִין דְּכְלָהוּ שְׁלֵטִין עַל מַה דְאֲתַפְקְדוּ, וְשְׁלִיחוּ
 דְקוּסְטָא דְקוּפְטָרָא בְּהוּ.

וְאִינוּן לְכָל סְטֵר תְּשַׁעָה, (ט) לְד' סְטְרִין דְעֲלָמָא, וְאִינוּן
 ל"ו בְּחוֹשְׁבָנָא. וְכַד מִתְחַבְּרָן כְּלָהוּ, אֲתַעְבִּידוּ

רְשִׁימָא חָדָא בְּרִזָּא דְשָׂמָא חָדָא, בִּיחֻדָּא שְׁלִים פְּדִקְחֻזִי.
 וְכֹד מִתְתַּקְנִי לְגַבֵּי פְּרִסְיָא, מַה פְּתִיב. וּמִמַּעַל לְרַקִּיעַ
 אֲשֶׁר עַל רֵאשִׁים פְּמַרְיָה אֲבָן סִפִּיר דְּמוֹת פִּסָּא וְעַל
 דְּמוֹת הַפִּסָּא דְּמוֹת פְּמַרְיָה אָדָם עָלְיוּ מִלְמַעְלָה, וְהָא
 אוֹקִימָנָא (נ"א דְיוֹקְנָא) דְּהָאִי אֲבָן טַבָּא בְּכִרְסִיָּא דְּקִימָא עַל
 ד' קִימִין, וְעַל הָהוּא פְּרִסְיָא דְיוֹקְנָא דָּאָדָם, לְאַתְחַבְּרָא
 בֵּיהּ כְּחָדָא, וְלְאַתְבָּרְכָא פְּדִקָּא יְאוּת.

וְכֹד אִיהִי מִתְתַּקְנָא לְגַבֵּיהּ דָּאָדָם, לְמַהוּי פְּלָא רְתִיכָא
 (נ"א קְדִישָׁא, וּבְדִין פְּלָא רְתִיכָא) חָדָא, לְהָאִי אָדָם. פְּדִין פְּתִיב,
 וַיֵּאסֹר יוֹסֵף מִרְכַּבְתּוֹ דָּא צְדִיק. וַיַּעַל לְקִרְיַת יִשְׂרָאֵל
 אָבִיו גִּשְׁנָה. לְקִרְיַת יִשְׂרָאֵל, דָּא רִזָּא דָּאָדָם. גִּשְׁנָה,
 תְּקֻרְבַּתָּא חָדָא, לְאַתְקֻרְבָּא כְּחָדָא, בְּקֻרְבָּנָא חָדָא
 וַיִּחְוֹדָא חָדָא.

וַיֵּרָא אֵלָיו, דְּכֹד אֲתַחֲזִי שְׂמֵשָׂא בְּסִיְהָרָא, פְּדִין נְהִיר
 סִיְהָרָא וְאַנְהִיר לְכֻלְהוּ דְּלִתְתָּא. וְכֵן פְּגִוּוֹנָא דָּא,
 פֶּל זְמָנָא דְּקְדוּשָׁה דְּלַעִילָא שָׂרָא עַל מְקַדְשָׁא דְּלִתְתָּא,
 אֲתַנְהִיר בֵּי מְקַדְשָׁא וְקִימָא בְּשְׁלִימוּתִיהּ. וְכֹד אֲסִתְלַק
 מִנִּיהּ וְאַתְחַרִּיב בֵּי מְקַדְשָׁא, פְּדִין, וַיִּבֶךְ עַל צְוֹאֲרֵיו עוֹד.
 דְּבַכּוֹן פְּלָא עַל מְקַדְשָׁא דְּאַתְחַרִּיב. עוֹד, מֵאִי עוֹד. דָּא
 גְּלוּתָא בְּתִרְיָה.

פְּדִין פִּיּוֹן דְּחַמָּא יַעֲקֹב וְאַסְתְּכַל דְּהָא תְּקוּנָא דְּלִתְתָּא

אֲשֶׁתְּכֻלֵּל כְּגֹוֹנָא דְלַעֲיֵלָא, כְּדִין אָמַר אָמוּתָהּ הַפְּעַם
 וְגו'. כִּי עוֹדֶךָ חַי, דְּאִתְקַיִימַת בְּרוּזָא דְבְרִית קְדִישָׁא, (דף
 ריא ע"ב) דְּאִקְרִי חַי הָעוֹלָמִים, וּבְגִין כֶּךָ כִּי עוֹדֶךָ חַי. וְעַל
 דָּא בְּקַדְמִיתָא אָמַר, רַב עוֹד יוֹסֵף בְּנֵי חַי, דְּאֶצְטְרִיךְ
 לְמִיקָם בְּרוּזָא דְחַי, וְהָא אֲתָמַר.

תָּא חַזִּי, מַה כְּתִיב, וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת פְּרַעֲהַ, אָמַר רַבִּי
 יוֹסֵי, פְּרַעֲהַ אֶף עַל גַּב דְּאוּקְמוּהָ בְּרוּזָא אוּחְרָא,
 סַמֶּךְ דְּקָא סַמְכִינָן בַּעֲלָמָא.

אֲבָל תָּא חַזִּי, (שִׁיר הַשִּׁירִים א) לְסוּסְתֵי בְּרַכְבֵּי פְּרַעֲהַ דְּמִיתִיף
 רַעֲיָתִי, תָּא חַזִּי, אֵית רְתִיכִין לְשִׁמְאָלָא בְּרוּזָא
 דְּסִטְרָא אַחְרָא, וְאֵית רְתִיכִין לִימִינָא בְּרוּזָא דְלַעֲיֵלָא
 דְּקַדְוִשָׁה, וְאֵלִין לְקַבֵּל אֵלִין. אֵלִין דְּרַחֲמֵי וְאֵלִין דְּדִינָא.
 וְכַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָבַד דִּינָא בְּמִצְרָאֵי, כָּל דִּינָא
 דְּעַבִּיד, כְּתִיב גֹּוֹנָא דְּאִינוּן רְתִיכִין מִמֶּשׁ,

וּכְגֹוֹנָא דִּילִיָּה דְּתִהוּא סִטְרָא מִמֶּשׁ. מַה תִּהוּא סִטְרָא (מִמֶּשׁ)
 קְטִיל וְאִפִּיק נְשִׁמְתִין, אוּף קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָבִיד
 בְּתִהוּא גֹּוֹנָא מִמֶּשׁ. דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת יג) וַיַּהַרְגֵהוּ כָּל בְּכוֹר,
 וְכֵן כָּלָא בְּמִצְרַיִם, בְּתִהוּא גֹּוֹנָא מִמֶּשׁ. וּבְגִין כֶּךָ דְּמִיתִיף
 רַעֲיָתִי, כְּגֹוֹנָא דִּילָהּ מִמֶּשׁ לְקַטְלָא. דְּכְתִיב, כִּי אָנֹכִי ה'
 אָנֹכִי הוּא וְלֹא אַחֵר. וְלִזְמַנָּא דְּאִתִּי מַה כְּתִיב, (יִשְׁעִיָּה סג) מִי
 זֶה בָּא מֵאֲדוּם חֲמוּץ בְּגָדִים מִבְּצָרָה וְגו'.

תָּא חֲזִי, מַה פְּתִיב, וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶרֶץ
 גּוֹשֶׁן וַיֵּאֲחֻזּוּ בָּהּ וַיִּפְּרוּ וַיִּרְבוּ מְאֹד. וַיֵּאֲחֻזּוּ בָּהּ,
 אַחְסַנְתָּ עַלְמִין. וַיֵּאֲחֻזּוּ בָּהּ, דִּהָא לְהוֹן אֲתַחֲזִי, כְּמַה
 דְּאוּקְמוּהָ. (ד"א ל"ג אָמַר רַבִּי יוֹסִי) וַיִּפְּרוּ וַיִּרְבוּ מְאֹד, וְדַאי, דִּהָא
 צִעְרָא לָא שְׂרָאֵת בְּהוּ, וְקִיִּימִי בְּתַפְנוּקֵי עַלְמָא, וּבְגִין כִּף
 וַיִּפְּרוּ וַיִּרְבוּ מְאֹד. בְּרוּךְ יִי לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

פְּרִשְׁת וַיְחִי

(אמרו המגידים מתוך הלשון ניכר שאינו מספר הזוהר (עד ויחי יעקב. רבי חייה פתח וכו' בדף רט"ו ע"א) (והאור ניכר מתוך החושך. ולדיתינו כי הוא ממדרש הנעלם ובלשון הקודש היה. והמתחכמים להתהלל שנו שפת אמת והפסידו כונת והבנת המאמר כי לא ידעו ולא הבינו לעשות הלשון על מתכונתו והנה יהיה בעיני כל מעיין כדברי הספר החתום וכבר היינו משמיטין אותו כי בהעתקה שבא מצפת טוב"ב לא מצאנו אותו. אלא מפני הרואים שלא יתפארו עלינו לאמר כי מלאכתנו חסרה הדפסנו אותו כאשר הוא ואין כח בידינו לתקן את אשר עותו)

וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
 שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְגו'.
 אָמַר רַבִּי יוֹסִי, לְבָא חֲמָא
 בְּנְבוּאָה, בְּמִצְרַיִם, דִּיהוֹן
 בְּנוּהֵי בְּכַמָּה גְלוּוֹן, עַד הָכָא
 וְעַד עֲדָנָא דְקִין מְשִׁיחָא.
 וְלֹא מָטָא לְנְבוּאָה דְוַיְחִי
 אֱלֹא בְּמִצְרַיִם. וְהִיא
 נְבוּאָתָא מְעַלִּיתָא,
 מְדַאֲתַנְבִּיאָו (ד"א לָא אֲתַנְבִּיאָו)

אֲתַנְבִּיאָו דְכּוּוֹתָהּ, וְלֹא מָטָא לְהוּ שׁוּם אִינִישׁ מִן בְּנֵי
 נְבִיאָה, אֱלֹא הוּא וּמִשָּׁה. בְּמִשָּׁה פְּתִיב, (שמות לג) כִּי לֹא
 יֵרְאֵנִי הָאָדָם וְחִי. בִּיעֲקֹב פְּתִיב, וַיְחִי יַעֲקֹב. וַיְחִי,
 נְבוּאָתָהּ דְנַחְתָּא מְאִסְפְּקִלְרִיאָה (מְאִירְתָּא) דְנִהְרָא.